

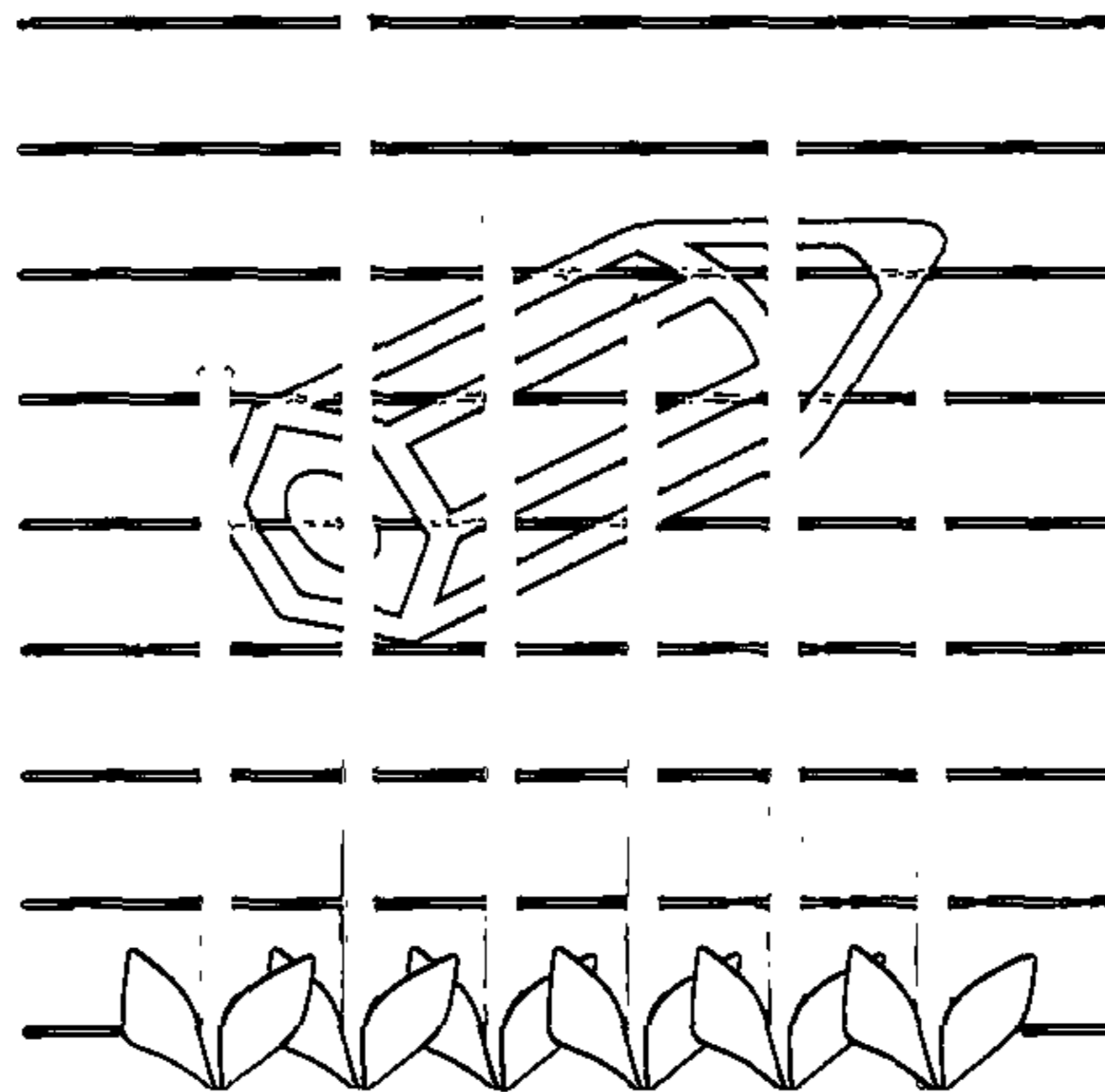
המוסד לביטוח לאומי

סקרים מנהליים

**סוגי האוכלוסיות המבוטחות
במוסד לביטוח לאומי:
תנאי זכאותם ודרכי ביטוחם**

1998-1995

מאת:
אבנר שרף

מס' 38

תמוסד לביוטוהו לאומני
מינהל המחקר והתכנון

סוגי האוכלוסיה המבוטחת
במוסד לביטוח לאומי:
תנאי זכאותם ודרכי ביטוחם

1998-1995

מאת: אבנר שרף

ירושלים, אייר התשנ"ח, מאי 1998

ה ק ד מ ה

במסגרת תפקידו, גובה המוסד לביטוח לאומי דמי ביטוח לצורך מימון גמלאותיו ומוסדות אחרים, מקשת רחבה של מבוטחים.

מבחינים ב-3 קבוצות עיקריות של מבוטחים:

א. **עובד שכיר:** שבינו ובין מעסיקו קיימים יחסי עובד מעביד. חובת מעבידו לשלם בעבורו כמעסיק, ומנכה משכרו של העובד ומעביר את דמי הביטוח למוסד.

ב. **עובד עצמאי:** עד ל-31.12.97 נקבע כי: אשר עובד במשלה ידו לפחות 12 שעות בשבוע, והכנסתו החודשית היא לפחות 15% מהשכר הממוצע לפי חוק. הוא משלם בעד עצמו דמי ביטוח.

החל מ-1.1.98 נקבע כי: יוכר כעובד עצמאי מי שעסק באותה תקופה במשלה ידו שלא כעובד ומתקיים אחד מאלה:

- 1) הוא עסק במשלה ידו לפחות 20 שעות בשבוע בממוצע.
- 2) הכנסתו החודשית הממוצעת לא פחתה מסכום השווה ל-50% מהשכר הממוצע לפי חוק.
- 3) הוא עסק במשלה ידו לפחות 12 שעות בשבוע בממוצע והכנסתו החודשית הממוצעת לא פחתה מהסכום האמור בלוח א'.

ג. **לא עובד ולא עובד עצמאי:** מבוטח שאין לו הכנסות מעבודתו כשכיר, או ממשלה ידו, או שאין לו הכנסה בכלל. משלם בעד עצמו.

מלבד סוגים האלה נוצרו במהלך השנים, סוגים נוספים רבים ומגוונים המתבססים על המאפיינים של הקבוצות העיקריות, וכל זאת על מנת לאפשר ליתר האוכלוסיות אשר אינן מצויות בקבוצות המיון שהוזכרו לעיל, לרכוש זכויות בענפי המוסד, לקבלת גמלאות.

בפרסום זה נכללות השינויים הבאים:

1. החל מ-1.1.97 בוטלה החובה לגבות דמי ביטוח עבור מס מקביל והוא ימומן על חשבון אוצר המדינה.

2. החל מינואר 1998 שונתה הגדרת עובד עצמאי שפרטיה הוזכרו קודם לכן בהגדרה הני"ל.

3. החל מינואר 1998 עובד שכיר או עובד עצמאי בגיל 65-70 בגבר ו-60-65 באישה שאינו מקבל קצבת זקנה חוייבו גם בתשלום דמי ביטוח, בנוסף לחובת תשלום של המעסיק.

4. החל ממרץ 1996 הופעלה שיטת "עיסוק המבוטח" במקום שיטת הסוגים. לפי השיטה החדשה ניתן לתת לכל מבוטח מספר רב של עיסוקים ודבר שלא התאפשר בשיטת הסוגים שהיתה נהוגה בעבר.

בפרסום זה מספר חלקים עיקריים:

1. הגדרות סוגי המבוטחים במוסד, וניתנו מספר המבוטחים בכל סוג וסוג מעודכן ל-1.1.98.

2. שיעורי דמי הביטוח החל מ-1.1.95 עד ל-1.1.98.

3. שיטות חישוב דמי ביטוח ועדכון בסיסי הגבייה לאוכלוסיות מבוטחים שונים תוך התבססות על הסעיפים והתקנות המצויות בחוק.

4. מקורות ואסמכתאות בחוק הנוגעים לעניין דמי הביטוח.

כמו כן, נערכה השוואה בלוחות נפרדים בין סוגי מבוטחים בעלי מכנה משותף כגון עולים, מבוטחים בגיל הפרישה, סטודנטים וכו'. מבחינת מעמדם במוסד לעניין תשלום דמי ביטוח במקרים מסויימים.

יש לציין כי הפרסום תוכנן לפי נוהלי המערכת החדשה של הגביה מלא שכירים שהופעלה בחודש מרס 1996.

אנו מקוים שפרסום זה יהיה לעזר לעובדים הזקוקים לנתונים אלה בעבודתם השוטפת.

תודתי למר אבנר שרף, מנהל מחלקה, על עבודתו המקצועית והמסורה בריכוז, עריכה ועדכון הנתונים, לעובדי אגף הביטוח הגבייה, והבריאות על עצותיהם המועילות. לגבי אורלי אבוטבול על הדפסת הפרסום.

שלמה כהן

סמנכ"ל מחקר ותכנון

הגדרות הסימנים

סימנים מיוחדים בחוברת לזיהוי תקנות בחוק

- a תקנות בדבר גביית דמי ביטוח תשי"ד (עמ' 901-930).
- b תקנות בדבר תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח התשמ"א-1981 (עמ' 945-948).
- c תקנות בדבר מקדמות תשמ"ד-1984 (עמ' 953-963).
- d הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח, תשל"א-1971 (עמ' 999-1058).
- e פקודת מס הכנסה.

קיצורים מיוחדים

ס' - סעיף בחוק.

ת' - תקנה

(... .) מספר העמוד בספר חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995 עדכון 1.12.95.

Pirsum8(avner)

תוכן העניינים

עמוד

		א.
13-1	<u>הגדרות סוגי מבוטחים במוסד לביטוח לאומי</u>	
1	הגדרות עיסוקים	.1
6	סוגי מבוטחים בקיבוצים ומושבים שיתופיים	.2
9	סוגים נוספים של עובדים	.3
10	חובות זכויות של סוגי מבוטחים בענפי המוסד לביטוח לאומי	.4
11	מקור הסמכות בחוק לשנות שיעורי דמי ביטוח	.5
12	המבוטחים במוסד לביטוח לאומי לפי סוגים (נתונים כמותיים)	.6
55-14	<u>שיעורי דמי הביטוח הנגבים כאחוז משכר/הכנסה בעד סוגי מבוטחים</u>	ב.
14	מעסיק עובד בגיל הביטוח (כולל ניכוי משכר העובד)	.1
15	מעסיק עובד (דמי הביטוח ממעסיק בלבד)	.2
16	עובד בגיל 18 - עד גיל 65 בגבר 60 באישה	.3
17	מעסיק עובד בגיל 65 שנים בגבר ו-60 באישה ומקבל קצבת זקנה, עובד מתחת לגיל 18	.4
18	מעסיק עובד בגיל 65 בגבר, 60 באישה, שאינו מקבל קצבת זקנה (כולל ניכוי משכרו של העובד)	.5
19	מעסיק עובד בגיל 65-70 בדבר 60-65 באישה שאינו מקבל קצבת זקנה.	.6
20	מעסיק עובד בגיל 65-70 בדבר ו-60-65 באישה שאינו מקבל קצבת זקנה	.7
21	מעסיק עובד מעל גיל 70 בגבר, 65 באישה שאינו מקבל קצבת זקנה.	.8
22	מעסיק עובד מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01),	.9
23	מעסיק עובד מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01),	.10
24	מעסיק עובד מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01),	.11
24	מעסיק עובד מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01),	.12
25	מעסיק עובד מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01),	.13
26	מעסיק עובד מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01),	.14
27	מעסיק עובד מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01),	.15
28	מעסיק עובד מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01),	.16
28	מעסיק עובד מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01),	.17
28	מעסיק עובד מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01),	.18

עמוד

17.	חבר קיבוץ נכה שמשלמת לו קצבת נכות של 100% ונכות כללית של 100% (סוג 06)	29
18.	חבר משק בגיל 65 בגבר, 60 באישה, שאינו מקבל קצבת זקנה (כולל בסוג 01)	30
19.	חיילת חברת משק לכל תקופת השירות	30
20.	שוטר בגיל 18 עד 65 (כולל ניכוי מהשוטר)	31
21.	המדינה כמעסיקת השוטר	32
22.	ניכוי משכרו של השוטר	33
23.	שוטר בגיל 65 ומעלה שאינו מקבל קצבת זקנה	34
24.	שוטר בגיל 65 ומעלה שמקבל קצבת זקנה	35
25.	שוטר השוהה בחופשה ללא תשלום	36
26.	חייל בשירות קבע (רווק או שבת זוגו אינה עובדת)	37
27.	חייל בשירות קבע - חובת המדינה כמעסיק	38
28.	ניכוי משכרו של חייל בשירות קבע	38
29.	חייל בשירות קבע שבת זוגו עובדת, או חיילת בשירות קבע	39
30.	חובת המדינה כמעסיק חייל בצבא קבע שבת זוגו עובדת, או חיילת צבא קבע	40
31.	ניכוי משכרו של החייל בצבא קבע	40
32.	חבר כנסת בגיל 18-64 (כולל ניכויים מהמבוטח)	41
33.	המדינה כמעסיקת השר, ח"כ בגיל 18 עד 65	42
34.	ניכוי משכרו של השר, ח"כ בגיל 18 עד 65	43
35.	שר, ח"כ בגיל 65 + ומקבל קצבת זקנה	44
36.	שר, ח"כ בגיל 65-70 שאינו מקבל ק. זקנה	45
37.	שר, ח"כ מעל גיל 70 שאינו מקבל ק. זקנה	46
38.	מבוטח שפרש לגמלאות לפני גיל פרישה	47
39.	מבוטחת נשואה שפרשה לגמלאות לפני גיל פרישה	47
40.	עובד עצמאי	48
41.	עובד עצמאי שאינו מקבל קצבת זקנה	49
42.	עובד עצמאי שמקבל קצבת זקנה או מתחת לגיל 18	50
43.	לא עובד ולא עובד עצמאי	51
44.	תלמיד במוסד להשכלה גבוהה	52
45.	מבוטח השוהה בחוץ לארץ	52
46.	מבוטח/ת ברשות	53
47.	שיפוי האוצר לפי ענפים עפ"י התוספת (סעיף 3)	54
48.	שיפוי האוצר בעד עובד עצמאי	55

עמוד

108-56	<u>שיטת חישוב דמי ביטוח ועדכון בסיסי התשלום לדמי ביטוח</u>	ג.
56	1. הכנסות ושכר החייבים בדמי ביטוח	
64	2. מרכיבי השכר וגמלאות הפטורים מתשלום דמי ביטוח	
67	3. שומות ומקדמות לצורך חישוב דמי ביטוח	
71	4. חישוב דמי הביטוח עבור עובדים	
77	5. לעובדים עצמאים	
80	6. למבוטחים שאינם עובדים ואינם ע. עצמאיים	
82	7. לסוגים שונים של שוהים בפנסיה מוקדמת	
85	8. לסוגי עולים חדשים	
86	9. לעובדים בחופשה ללא תשלום	
87	10. לחיילים ובנות בשירות לאומי	
89	11. סוגי עובדים אצל מעסיקים בשל נתינות זרה	
	12. סוגי תלמידים במוסדות להשכלה גבוהה	
90	וישיבות	
91	13. סוגי שוהים בהכשרה מקצועית	
92	14. סוגי מצויים במעצר או מאסר	
93	15. סוגי תושבים ישראליים השוהים בחו"ל	
94	16. מבוטחים בגיל פרישה	
96	17. מבוטחים בביטוח ברשות	
98	18. מבוטחים באיזור יהודה, שומרון ועזה	
99	19. סוגים של אנשים הפטורים כליל בעד עצמם	
102	20. ביטוח מתנדבים	
103	21. ביטוח אישה נשואה - מקרים מיוחדים	
104	22. סוגי עובדים ישראליים המבוטחים במסגרת אמנות בינלאומיות	
	23. חישוב דמי ביטוח למבוטחים אזרחי מדינות שעימן נכרתה אמנה	
106	בינלאומית	
	24. ענפי הביטוח בהם מבוטחים העובדים במסגרת האמנות	
107	הבינלאומיות	
108	25. סוגי בני אדם שאינם עובדים ואינם מבוטחים לפי חוקי המוסד	

עמוד

	ד. <u>סעיפים מתוך פקודת מס הכנסה הנוגעים לחישוב הכנסה לצורך גביית דמי ביטוח לאומי</u>	
110-109		
	ה. <u>מקורות ואסמכתאות בחוק</u>	
116-111		
111	א. תקנות בדבר רישום	
111	ב. תקנות בדבר גביה ממעבידים	
111	ג. תקנות גביית דמי ביטוח בעד חברי אגודות שיתופיות וקיבוצים	
111	ד. תקנות בדבר גביה מעובדים עצמאים	
112	ה. תקנות בדבר גביה מלא עובד ולא עובד עצמאי	
112	ו. ביטוח עובד במשק בית	
113	ז. ביטוח מבוטח ברשות	
113	ח. תקנות בדבר תשלום דמי ביטוח במקרים מיוחדים	
114	ט. ביטוח סוגי חיילים	
115	י. ביטוח מתנדבים	
115	יא. פטור והנחות בדמי ביטוח	
115	יב. תקנות בדבר סוגים שונים מיוחדים של מבוטחים	
115	יג. תקנות בדבר זכויות וחובות לשאינם תושבי ישראל	
115	יד. חוקי גביית מס מקביל	
116	טו. חוק ביטוח בריאות ות: קנותיו	

א. הגדרת סוגי מבוטחים במוסד לביטוח לאומי

1. הגדרות עיסוקים

מספר סדר	הגדרת העיסוק	התנאים לקיום הסוג	אסמכתא בחוק ¹
1	אסיר/עציר מעל שנה	מי שנמצא במאסר/מעצר מעל שנה, ישולמו דמי ביטוח מאת אוצר המדינה החל מיום מאסרו/מעצרו	ת"י 18 ^d (עמ' 1021)
2	מבוטחת ברשות המשלמת דמי ביטוח מהכנסותיה	אישה שאינה מבוטחת בביטוח חובה בביטוח לאומי, המעוניינת להצטרף	תקנות ביטוח ברשות
3	מבוטחת ברשות המשלמת דמי ביטוח ממחצית כנסת הבעל	לחוג המבוטחים בהתאם לתנאי ביטוח ברשות.	(עמ' 367)
4	- תלמיד ישיבה - בת בשירות לאומי בהתנדבות	מבוטח לפי פרק י"א לחוק, למעט אשה נשואה והוא אחד מאלה: 1. בחור ישיבה בחו"ל. 2. בחור ישיבה בארץ.	ת"י 20(ב) ^d (עמ' 1027) ס' 348(ה)
5	תלמיד-סטודנט הלומד באוניברסיטה או במכללה	מבוטח לפי פרק י"א לחוק, למעט אשה נשואה הרשומה כתלמידה במוסד להשכלה.	ת"י 19 ^d (עמ' 1021)
6	סטודנט שמשלם בעד עצמו דמי ביטוח בריאות לא באמצעות התשלומים לאוניברסיטה	נגבו ממנו ביטוח לאומי ומס מקביל מראש עבור שנת לימוד תשנ"ה. סוג זמני על מנת לגבות דמי ביטוח בריאות בין 1.1.95 ל-30.9.95 המעמד יבחן מחדש בתום התקופה הנ"ל.	
7	אינו עובד ואינו עובד עצמאי	מבוטח שאין לו הכנסות מעבודה שכירה או ממשלח יד.	ס' 345 (עמ' 75)

1. ראה הגדרות הסימנים בתחילת הפרסום.

מספר סדר	הגדרת העיסוק	התנאים לקיום הסוג	אסמכתא בחוק
8	ישראלי שוהה בחו"ל	מבוטח השוהה בחו"ל תקופה העולה על 6 חודשים למעט:	ס' 76 (עמ' 19)
		1. מועסק ע"י מעביד ישראלי בתוקף חוזה עבודה בישראל.	
		2. תלמיד הלומד במוסד להשכלה מוכר ע"י משרד החינוך והתרבות.	ת' 20(א) ^d (עמ' 1027)
		3. אשה נשואה בחלי"ת.	ת' 1 (3) ^d (עמ' 999)
		4. חייל שהשתחרר משירות סדיר 12 חודשים מיום שחרורו.	ת' 20(א) ^d (עמ' 1027)
		5. מבוטח במדינה עמה יש אמנה ומשלם ד"ב בארץ האמנה.	ס' 374 (עמ' 84)
9	עובד עצמאי בשנת מס פלונית או חלק ממנה	6. אסיר בחו"ל פטור מתשלום דמי ביטוח בכל תקופת מאסרו.	ת' 18(ב) ^d (עמ' 1027)
		עד ל-31.12.97	ס' 1 (עמ' 2)
		1. עובד במשלח ידו לפחות 12 שעות בשבוע בממוצע.	
		2. הכנסתו החודשית הממוצעת היא לפחות הסכום הקבוע בלוח א' שהוא 15% מהשכר הממוצע. החל מ-1.1.98 אחד מהתנאים הבאים:	
		(1) עוסק במשלח יד לפחות עשרים שעות בשבוע בממוצע.	
		(2) הכנסתו החודשית הממוצעת לא פחתה מ-50% מהשכר הממוצע.	
		(3) הוא עסק במשלח ידו לפחות שתיים-עשרה שעות בשבוע בממוצע והכנסתו לא פחתה מהסכום האמור בלוח יא" לחוק.	

מספר סודר	הגדרת העיסוק	התנאים לקיום הסוג	אסמכתא בחוק
10	עובד עצמאי שאין עיקר הכנסתו ממשלח ידו	1. עובד עצמאי שטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו-60 שנה באשה. 2. אינו עובד באותו הזמן. 3. הכנסתו כלא עובד ולא עובד עצמאי עולה על הכנסתו כעובד עצמאי. כלומר לפחות 50% מהכנסתו אינה מהמקורות המפורטים בסעיף (1)2 ו-(18) לפקודת מס הכנסה.	ת' 14 ^d (עמ' 1014)
11	עובד שכיר וגם עובד עצמאי	לפי הגדרת עובד שכיר: ולפי הגדרת עובד עצמאי.	ת' 13 ^d (עמ' 1010)
12	1. עובד עצמאי מעל גיל 65 בגבר ו-60 באישה, שאינו מקבל קצבת זקנה 2. עובד עצמאי שעלה לראשונה מעל גיל 60 3. עובד עצמאי שאינו תושב ללא התייחסות לגיל.	המבוטח ממשיך לעבוד כעובד עצמאי.	ס' 351(ב) ס' 351(ג) (עמ' 78)
13	עובד עצמאי מתחת לגיל 65 שנה בגבר, 60 שנה באישה המקבל קצבת נכות כללית יציבה בשיעור 75% לפחות או קצבת נכות מעבודה יציבה בשיעור 100%	המבוטח ממשיך לעבוד כעובד עצמאי.	ת' 351(ד) (עמ' 78)
14	עובד ועובד עצמאי מעל לגיל הביטוח ולא מקבל קצבת זקנה	עובד עצמאי שמלאו לו 65 שנה בגבר 60 באישה ועובד גם כשכיר.	ת' 351(ב) (עמ' 78)
15	עובד שכיר	קיימים בינו לבין מעסיקו יחסי עובד ומעביד.	ס' 1 (עמ' 2)

מספר סודר	הגדרת העיסוק	התנאים לקיום הסוג	אסמכתא בחוק
16	מבוטח שפרש לגמלאות לפני גיל הפרישה	מבוטח המקבל פנסיה המשתלמת לו מכוח חיקוק או הסכם עבודה לשכיר או למי שהיה שכיר לפני שמלאו לו 65 בגבר ו-60 באשה. משלם הפנסיה מנכה דמי ביטוח ממחצית הפנסיה למעט אשה נשואה שאינה עובדת ובעלה מבוטח.	ת' 12 א ^d (עמ' 1009)
17	עובד בחופשה ללא תשלום מעל לחודשיים	1. נמצא בחופשה ללא תשלום עפ"י אישור המעסיק מעל חודשיים קלנדריים, יחוייב בדמי ביטוח החל מהחודש השלישי, מהכנסתו. 2. בתקופת חופשתו אינו עובד אצל מעביד אחר ואינו עובד עצמאי	ת' 1 (3) ^d (עמ' 999)
18	עובד שאין עיקר הכנסתו משכר	1. טרם מלאו לגבר 65 שנה ואשה 60 שנה. 2. אינו באותו זמן עובד עצמאי. 3. הכנסתו כלא עובד עולה על הכנסתו מעבודה שכירה. 4. הכנסה הכוללת מכל עיסוקיו עולה על מחצית השכר הממוצע.	ת' 15 ^d (עמ' 1016)
19	אינו עובד ואינו עובד עצמאי ומקבל פנסיה מוקדמת	מבוטח שיש לו הכנסות שמקורן במבוטח כלא עובד ולא עובד עצמאי ובנוסף לכך הכנסה מפנסיה מוקדמת.	
20	עובד עצמאי ומקבל גם פנסיה מוקדמת	לפי הכנסות כעובד עצמאי ומפנסיה מוקדמת.	ת' 12 א(ה) ^d (עמ' 1010)
21	עובד עצמאי שאין עיקר הכנסתו ממשלח ידור ומקבל גם פנסיה מוקדמת	הכנסות כעובד עצמאי שאין עיקר הכנסתו ממשלח ידור (ראה מס' סודר 10) והכנסה מפנסיה מוקדמת.	ת' 14 (ג) ^d (עמ' 1015)
22	עובד, ועובד עצמאי ומקבל גם פנסיה מוקדמת	עפ"י הכנסה של עובד שכיר ועובד עצמאי ופנסיה מוקדמת.	ת' 13 א(א)(1א) ^d (עמ' 1011)

מספר סודר	הגדרת העיסוק	התנאים לקיום הסוג	אסמכתא בחוק
23	לא עובד ולא עובד עצמאי בגיל הפרישה, ואינו זכאי לקי זקנה. חייב לשלם בעצמו דמי ביטוח בריאות בלבד בעדו (ובעד בת זוגו)	1. גבר שאינו מתקיים מדמי קיום של משרד הקליטה. 2. עולה כמו (1) שמלאו לו 65 בגבר, 60 באישה ואינו מקבל קי זיקנה מיוחדת. 3. מבוטח מעל גיל 65 בגבר, 60 באישה ואינו עובד ואינו עובד עצמאי.	
24	עובד שמקבל גם פנסיה מוקדמת	עובד שכיר עם הכנסה מפנסיה מוקדמת.	תי 12א(ו) ^d (עמי 1010)
25	עובד שאין עיקר הכנסתו משכר ומקבל גם פנסיה מוקדמת	עובד שכיר שאין עיקר הכנסתו משכר (ראה סודר 18) עם הכנסות מפנסיה מוקדמת.	תי 15(ג) ^d (עמי 1017)
26	עצמאי בגיל פרישה ומקבל קצבת זקנה או עצמאי מתחת לגיל ופטור מתשלום דמי ביטוח בריאות	אם המבוטח מתחת לגיל 18 ישלם לענף נייע ובלבד ופטור מתשלום ביטוח בריאות. מבוטח מעל הגיל ישלם לענף נייע, ביטוח בריאות (ומס מקביל עד 31.12.96).	
27	שכיר וגם עצמאי ומקבל ק. זקנה	אם הוא בגיל פרישה ויש לו הכנסות מעבודה שכירה וכעצמאי וגם מקבל ק. זקנה	
28	מבוטח בחו"ל - במדינה עמה נכרתה אמנה	מבוטח שנמצא בחו"ל במדינה שיש לנו עמה אמנה ועובד שם כשכיר או כעצמאי והמציא אישור על תשלום דמי ביטוח מהמיניסטרו הסוציאלי באותה מדינה.	על פי אמנות המצויות בחוק
29	מבוטח הפטור מתשלום דמי ביטוח	מבוטח בו מתקיימים התנאים לפטור אותו מתשלום דמי ביטוח.	סי 351 (עמי 78)
30	מבוטח שנפטר	שאיריו מקבלים קצבת שאירים.	
31	לא מבוטח	חוק הביטוח הלאומי לא חל עליו.	
32	חייל בשרות סדיר	מבוטח בביטוח ברשות. דמי ביטוח משולמים ע"י משרד הבטחון	תי 12 בביטוח ברשות (עמי 375)

2. סוגי מבוטחים ושיעורי דמי הביטוח בקיבוץ ובמושב שיתופי¹

מספר סודר	סוג	הגדרת המבוטח	הבסיס לתשלום דמי ביטוח	ענפי הביטוח
1	01	<ul style="list-style-type: none"> - חבר הרשום בפנקס החברים. - מועמד לחברות, כולל אזרחי חוץ הרשומים בפנקס החברים. - חבר העובד מטעם המשק מחוץ למשק ללא שכר. - חבר המצוי בעזרה בקיבוץ צעיר. - חבר הלומד מחוץ למשק. - חבר בחופשת מחלה. - נוער עובד במשק כולל עליית הנוער וחברי גרעין מעל גיל 18 שנים שסיים לימודיו. - חבר הפועל מטעם המשק בתנועת התיישבות ובמוסדותיה בארץ ובחו"ל ואינו מקבל שכר מגוף זה. - חברת קיבוץ הנלווית אל בעלה בשליחות בחו"ל ואינה מועסקת על ידי מעביד ישראל בחו"ל. 	<p>מלוא הבסיס למשק אך לא פחות מהמינימום לעובד שכיר למעט משקים המצויים בתקופה של 5 שנות אפשרה המשלמים לפי מינימום לעובד שכיר.</p>	<p>כל ענפי הביטוח (כולל מס מקביל עד 31.12.96) להוציא ענף ביטוח אבטלה. חייב בדמי ביטוח בריאות.</p>
2	02	<p>חברים מקבלי קיצבת זיקנה העובדים במשק.</p>	<p>מלוא הבסיס שנקבע למשך אך לא פחות מהמינימום לעובד שכיר.</p>	<p>פש"ר, נפגעי עבודה (מס מקביל, עד 31.12.96), דמי ביטוח בריאות מנוכים מהגמלה.</p>

1. החל מ-1.1.92 היישום מבוסס עפ"י חוזר גבייה ממעבידים 1191 מ-13.5.94 הגדרת סוגים אלה אינן מעוגנות בתקנות.

מספר סודר	סוג	הגדרת המבוטח	הבסיס לתשלום דמי ביטוח	ענפי הביטוח
3	03	<p>- תושבי ישראל המצויים בקיבוץ באולפן ללימוד השפה והעובדים במשק.</p> <p>- הורים עובדים עד גיל פרישה.</p> <p>- תושבי ישראל השוהים במשק למעלה מחודש.</p> <p>- נוער מעל גיל 18 הלומד בכתה י"ב.</p> <p>- שלי"ת בתקופת היותם בקיבוץ. (עולה חדש העובד ללא תמורה בקיבוץ, בשעות העבודה בלבד, בתקופה של עד 12 חודשים מיום עלייתו ובתקופה זו הוא לומד באולפן יהיה מבוטח כמי שמצוי בהכשרה מקצועית).</p>	<p>מלוא הבסיס אך לא פחות מהמינימום שנקבע לעובד שכיר.</p>	<p>כל ענפי הביטוח (כולל מס מקביל עד 31.12.96) להוציא ענף ביטוח אבטלה. דמי ביטוח בריאות.</p>
4	04	<p>- נוער עובד בגיל 15-18 שנה.</p> <p>- הורים מקבלי קצבת זיקנה עובדים במשק.</p> <p>נכים שמשלמת להם קצבת נכות כללית, לצמיתות, בשיעור 75% ומעלה.</p>	<p>מינימום השכר שנקבע בחוק לעובד שכיר.</p>	<p>נוער עובד בגיל 15-18 מבוטח בביטוח נפגעי עבודה, פש"ר (ועפ"י חוק מס מקביל עד 31.13.96) למקבלי הגמלאות מנכים דמי ביטוח בריאות מגמלתם מבוטחים בכל ענפי הגמלאות (ומס מקביל עד 31.12.96) ולמעט ביטוח אבטלה).</p>
5	05	<p>חברים העובדים מחוץ למשק בשכר (אין להכליל בסוג זה עובד חלקי אשר יכלל בסוג 01)</p>	<p>עשירית הבסיס שנקבע למשק.</p>	<p>כל ענפי הביטוח ודמי ביטוח בריאות (ומס מקביל עד 31.12.96) ולהוציא ענף ביטוח אבטלה.</p>

מספר סודר	סוג	הגדרת המבוטח	הבסיס לתשלום דמי ביטוח	ענפי הביטוח
6	06	- נכים שמשלמת להם נכות מעבודה בשיעור של 100% ונכים שמשלמת להם קצבת נכות כללית צמיתה בשיעור 100%. - הורים וקרובים שאינם מבוטחים עפ"י פרק יא' לחוק.	מינימום השכר שנקבע לעובד שכיר.	מבוטחים בכל ענפי הגמלאות (ומס מקביל עד 31.12.96) ולמעט ביטוח אבטלה חייבים בדמי ביטוח בריאות.
7	08	חיילים וחיילות בשרות סדיר בצה"ל.	מלוא הבסיס שנקבע למשק.	לכל ענפי הביטוח (ומס מקביל עד 31.12.96) ולהוציא ביטוח אבטלה לא חייבים בדמי ביטוח בריאות.
8	תושב חוץ	1. תושבי חוץ השוהים במשק תקופה של פחות מ-43 יום אשר אינם חברים או מועמדים לחברות. 2. תושבי חוץ השוהים במשק מעל 43 יום שאינם חברים או מועמדים לחברות.	1. מבוטחים עפ"י פרק טז לחוק ואין חובת דיווח ותשלום דמי ביטוח עבורם. 2. הבסיס שנקבע לחברי הקיבוץ בו הם שוהים (בל/612ת').	1. ביטוח נפגעי עבודה בלבד. 2. פש"ר, נפגעי עבודה ואימהות בלבד.

הערות:

1. הורים וקרובים של חברי הקיבוץ המתגוררים בו בקביעות ואינם עובדים מבוטחים, כמי שאינם עובדים או עובדים עצמאיים, כל עוד לא הגיעו לגיל 65 בגבר או 60 באישה. בסוג זה מבוטחים גם בני חברים שבעצמם אינם חברים או מועמדים לחברות שאינם עובדים במשק ושמלאו להם 18 שנה.
2. נשים נשואות במסגרת הורים של חברי משק שאינן עובדות אינן מבוטחות, אך ניתן לבטחן בביטוח ברשות אם התקיימו התנאים לביטוחן כאמור בתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח ברשות), תשל"ט-1979.
3. חבר הרשום בפנקס החברים, ומקבל גמלת סיעוד, עפ"י פרק ו' לחוק וחבר המאושפז במוסד סיעודי, גם אם אינו מקבל קצבת סיעוד, יהיה המשק פטור מתשלום דמי ביטוח עבורו.

3. סוגים נוספים של עובדים

חבר באגודה שיתופית לענין זה רואים חבר באגודה שיתופית העובד במפעל האגודה או מטעמה - כעובד והאגודה כמעבידו (סעיף 2 לחוק).

חבר אגודה שיתופית שהיא קיבוץ או מושב שיתופי

רואים את החבר כעובד ואת הקיבוץ או המושב השיתופי כמעבידו, אם החבר עוסק בתפקידו במסגרת סידור העבודה ולא על פי התקשרות אישית בינו ולבין מעביד אחר, אף אם אין התפקיד מבוצע במפעל האגודה או מטעמה (סעיף 2 לחוק).

עובד בשירות המדינה

דין המדינה שהיא מעבידה לעניין חוק זה ככל מעביד אחר, למעט עובדים במשטרה, בתי סוהר ושירות בטחון שאינם מבוטחים בענף נפגעי עבודה אלא במסגרת חוקי גמלאות מיוחדים שנקבעו ע"י המדינה (סעיף 4ב' לחוק).

עובד תושב יהודה שומרון ועזה

באם הוא עובד אצל אותו מעביד המעסיקו חלק מהזמן בישראל וחלק מהזמן בשטח ישי"ע וקיימים בינו ולבין מעבידו יחסי עובד מעביד זאת עפ"י סעיף 342(ב) לחוק וכן בפרט תקנה 3(ב) לתקנות בדבר תשלום דמי ביטוח שלפיה על המעבידים המעסיקים בישראל עובדים שמקום מושבם בשטח המוחזק ע"י צה"ל לשלם דמי ביטוח בעדם (למעט עובדים במשק בית) באמצעות מדור התשלומים של שירות התעסוקה.

קיימים סוגים רבים של מבוטחים שהם תושבי ישי"ע. דיון מפורט ראה נושא 18 - מעמד מבוטחים באזור ישי"ע.

עובד במשק בית

מעבידו חייב בתשלום דמי ביטוח משכרו בעדו בשיעורים מיוחדים, ראה סעיפים מתאימים.

4. חובת חריגת של סוגי מבוטאים בענפי הנסווד לביטוח לאומי, מט מקביל וביטוח בריאות

מבטוח	גיל קצבה	סוג	ביטוח		ביטוח		ביטוח		ביטוח		ביטוח		ביטוח		מבטוח
			בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח		
מבטוח	גיל קצבה	סוג	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
מבטוח															
מבטוח	גיל קצבה	סוג	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
מבטוח	גיל קצבה	סוג	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
מבטוח	גיל קצבה	סוג	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	בטיח	מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח
															מבטוח

- (1) לכל המבוטאים וזאת כשענף לידה.
  - (2) החל מ-1.95 מבוטאים בשכר בג. ללא תשלום.
  - (3) כאשר אותן מבוטאים מורכב, בתל, תמל, 2 והדו, אסיר, נעיר מעל שנה.
- מ- מבטוח ללא תשלום.
מ- מבטוח ללא תשלום.
מ- מבטוח ללא תשלום.

5. מקור הסמכות בחוק לשנות שיעורי דמי ביטוח

א. שיעורים הנקובים בלוח י'

עפ"י סעיף 337(ב) רשאי השר באישור ועדת הכספים של הכנסת לשנות בצו את שיעורי דמי הביטוח האמורים בלוח י' כמוגדר בתקנה 337(א) (1)-(2).

אולם הסייפא של סעיף 337(ב) קובעת כי שינוי דמי הביטוח לעניין זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד יעשה לאחר התייעצות עם שר האוצר ולעניין סיעוד - בהסכמת שר האוצר.

עפ"י סעיף 337(ג) אם שונה שיעור דמי הביטוח מכח סעיף 337(ב) (הדן בשינויים בשיעורי דמי הביטוח) ישונה באותה דרך ובאופן יחסי שיעור דמי הביטוח שהמעביד ינכה משכרו של העובד לפי סעיף 342(ג).

ב. שיעורים הנקובים בצו שיעורים מופחתים על לא שכירים

עפ"י סעיף 341 הקובעת כי על אף האמור בסעיפים 337 ו-340, רשאי השר באישור ועדת הכספים של הכנסת לקבוע שיעורים מופחתים של דמי ביטוח לגבי חלק מהכנסתו של מבוטח שהוא עובד עצמאי או של מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, או להחיל שיעורים מופחתים על הכנסה של מבוטח שלא תעלה על סכום מסויים שיקבע בצו.

ג. שיעורים מופחתים הנגבים ממעביד

עפ"י סעיף 343 רשאי השר לקבוע בתקנות כי מעביד שאושר לכך על ידו ישלם דמי ביטוח מופחתים לענין סעיף 340 (הדן בשיעור לענף נפגעי עבודה) כפי שיקבע בתקנות ובלבד שיתמלאו תנאים מיוחדים שנקבעו בתקנה זו (ראה מספר סודר 14.7 בחלק ד' של פרסום זה).

ד. סמכות לסיווג מבוטחים

עפ"י סעיף 6 לחוק רשאי השר באישור ועדת העבודה של הכנסת לקבוע בצו כי מבוטחים העוסקים בסוג עבודה פלוני או נתונים כתנאי עבודה מיוחדים כמוגדר רצוי, יחשבו לעניין חוק זה כעובדים או כעובדים עצמאיים, או כמי שאינם עובדים ואינם עובדים עצמאיים. לעניין זה ייחשבו כסוגי עבודה גם עבודות המוגבלות בהיקפן או בזמן הדרוש להן.

6. מבוטחים במוסד לביטוח לאומי - לפי סוגים ביום 28.2.98¹

(תאובלוסייה האזרחית)

מבוטחים לא שכירים הפעילים	באלפים
סך הכל בקובץ	597.5
משלם מהכנסה בעצמו	286.0
מזה: בעל הכנסה מעבודה	269.9
בעל הכנסה לא מעבודה	12.8
שוחה בחו"ל	3.3
משלם לא מהכנסה	186.5
מזה: לא עובד ולא עובד עצמאי	102.9
תלמיד	45.9
תלמיד ישיבה	24.7
שוחה בחו"ל	8.2
אחרים	4.8
פטורים מתשלום דמי ביטוח	125.0

¹ לא כולל ביטוח בריאות בו מבוטחים כל אזרחי המדינה.

מעסיקים	באלפים
---------	--------

א. סך הכל¹ 216.8

פעילים 173.6

בלתי פעילים סך הכל 43.2

מזה: הפסקות 4.7

פירוקים 2.2

סגירות 36.3

ב. מעסיקים עובדים במשק בית 141.0

מספר עובדים במשק בית 56.0

התפלגות המעסיקים הפעילים לפי קבוצות מספר עובדים

1 - 5 126.3

6 - 24 35.9

25 - 99 8.5

+100 2.9

סח"כ העובדים תושבי ישראל 1,750.0

עובדים זרים תושבי חו"ל 90.0

עובדים זרים תושבי השטחים 30.0

מבוטחים בפנסיה מוקדמת (ממוצע חודשי)² 43.6

מצויים בהכשרה מקצועית (ממוצע חודשי) 82.9

- סך הכל חברים מבוטחים ב-315 קבוצים ומושבים שיתופיים 73.2

01 מבוטח מעל גיל 18 שנה 43.1

02 מבוטח מקבל קצבת זיקנה 12.9

03 מבוטח במעמד הורה במשק 1.9

04 מבוטח בגיל 15-18 שנה ונכים 6.8

05 מבוטח העובד מחוץ למשק 7.7

06 נכים עם נכות של 100% 0.8

1. כולל קבוצים ומושבים שיתופיים.

2. למבוטח זה דמי הביטוח מנוכחים במקור ע"י חברת ביטוח וקופת גמל (כ"מעסיק").

ב. שיעורי דמי-ביטוח לאוכלוסיות מיוחדות

לוח 1: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמעסיק בעד עובדו שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו-60 שנה באישה (כולל ניכוי משכר העובד באחוזים מהשכר על פי לוח י' לחוק)¹

1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	

14.63	10.69	14.63	9.47	16.58	10.62	סך הכל
-------	-------	-------	------	-------	-------	--------

לפי חוקי הביטוח הלאומי

9.83	7.59	6.83	4.59	6.83	4.59	סה"כ לענפים
4.55	3.31	3.37	2.13	3.37	2.13	זקנה ושאימים
0.16	0.11	0.12	0.07	0.12	0.07	סיעוד
1.68	1.09	1.40	0.81	1.40	0.81	נכות כללית
0.07	0.05	0.05	0.03	0.05	0.03	נפגעי תאונות
0.53	0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
0.75	0.48	0.64	0.37	0.64	0.37	אמהות
1.88	1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
0.19	0.12	0.19	0.12	0.19	0.12	אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	זכויות עובדים בפשי"ר

לפי חוקים אחרים

4.80	3.10	7.80	4.88	9.75	6.03	סך הכל
-	-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	ביטוח בריאות

1. אנשי משטרה וסוהרים עובדי שירות הביטחון אינם מבוטחים בענף נפגעי עבודה. כמו כן מבוטחים בענף אבטלה על חשבון חמעביד בלבד, ראה לוחות 20-24.

לוח 2: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמעסיק בעד עובדו שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו-60 שנה באישה (דמי ביטוח של המעסיק בלבד)¹

1.1.97 ²	1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
4.93	4.93	3.71	6.88	4.86	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
4.93	1.93	1.93	1.93	1.93	סה"כ לענפים
1.85	0.67	0.67	0.67	0.67	זקנה ושאירים
0.06	0.02	0.02	0.02	0.02	סיעוד
0.38	0.10	0.10	0.10	0.10	נכות כללית
0.02	-	-	-	-	נפגעי תאונות
0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
0.15	0.04	0.04	0.04	0.04	אמהות
1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים					
-	3.00	1.78	4.95	2.93	סך הכל
-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
-	-	-	-	-	ביטוח בריאות

1. ראה הערה 1 בלוח 1.
2. שיעור זה נכון גם לגבי שכר הנמוך ממחצית השכר הממוצע על פי חוק.

לוח 3: שיעורי דמי ביטוח המנוכים משכר העובד שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו-60 שנה באישה¹

1.1.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת		
9.70	5.76		סך הכל
לפי חוקי ביטוח לאומי			
4.90	2.66		סה"כ לענפים
2.70	1.46		זקנה ושאירים
0.10	0.05		סיעוד
1.30	0.71		נכות כללית
0.05	0.03		נפגעי תאונות
-	-		נפגעי עבודה
0.60	0.33		אמהות
-	-		ילדים
0.15	0.08		אבטלה
-	-		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים			
4.80	3.10		סך הכל
-	-		מס מקביל
4.80	3.10		ביטוח בריאות

1. ראה הערה 1 בלוח 1.

לוח 4: שיעורי דמי הביטוח הנגבים בעד עובד בגיל 65 שנים ומעלה בגבר ו-60 שנים ומעלה באישה ומקבל קצבת זקנה או שאירים, עובד מתחת לגיל 18

1.1.97 ¹	1.2.95		1.1.95		מועד שינוי	ענף
	מלא	מופחת	מלא	מופחת		
0.55	3.25	2.03	5.20	3.18		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי						
0.55	0.25	0.25	0.25	0.25		סה"כ לענפים
-	-	-	-	-		זקנה ושאירים
-	-	-	-	-		סיעוד
-	-	-	-	-		נכות כללית
-	-	-	-	-		נפגעי תאונות
0.53	0.23	0.23	0.23	0.23		נפגעי עבודה
-	-	-	-	-		אמהות
-	-	-	-	-		ילדים
-	-	-	-	-		אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02	0.02		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים						
-	3.00	1.78	4.95	2.93		סך הכל
-	3.00	1.78	4.95	2.93		מס מקביל
-	-	-	-	-		ביטוח בריאות ²

1. שיעור זה נכון גם לגבי שכר הנמוך ממחצית השכר הממוצע לפי חוק.
 2. דמי ביטוח בריאות ינוכו מקצבת הזקנה של העובד, בסכום אחיד בשקלים המשתנה בהתאם לשינויים בשכר הממוצע לפי חוק לצורך גמלאות. עובד מתחת לגיל 18 פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות.

לוח 5: שיעור דמי הביטוח הנגבים מהמעסיק בעד עובד בגיל 65-70 בגבר ו-60-65 באישה, שאינו מקבל קצבת זקנה (כולל ניכוי משכרו של העובד)

1.1.98		1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	

סך הכל 12.69 9.43 9.29 7.59 9.59 6.67 11.54 7.82

לפי חוקי הביטוח הלאומי

7.89	6.33	4.49	4.49	1.79	1.79	1.79	1.79	סה"כ לענפים
4.55	3.31	1.85	1.85	0.67	0.67	0.67	0.67	זקנה ושאיירים
0.16	0.11	0.06	0.06	0.02	0.02	0.02	0.02	סיעוד
-	-	-	-	-	-	-	-	נכות כללית
-	-	-	-	-	-	-	-	נפגעי תאונות
0.53	0.53	0.53	0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
0.75	0.48	0.15	0.15	0.04	0.04	0.04	0.04	אמהות
1.88	1.88	1.88	1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
-	-	-	-	-	-	-	-	אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	זכויות עובדים בפשי"ר

לפי חוקים אחרים

4.80	3.10	4.80	3.10	7.80	4.88	9.75	6.03	סך הכל
-	-	-	-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	ביטוח בריאות

1. עד ל-31.12.97 העובד היה פטור מתשלום דמי ביטוח למעט דמי ביטוח בריאות והמעסיק נשא לבדו בנטל התשלום לענפי הביטוח הלאומי.

לוח 6: שיעור דמי הביטוח הנגבים מהמעסיק בעד עובד בגיל 65-70 בגבר ו-60-65 באישה, שאינו מקבל קצבת זקנה

1.1.97	1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
4.49	4.79	3.57	6.74	4.72	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
4.49	1.79	1.79	1.79	1.79	סח"כ לענפים
1.85	0.67	0.67	0.67	0.67	זקנה ושאירים
0.06	0.02	0.02	0.02	0.02	סיעוד
-	-	-	-	-	נכות כללית
-	-	-	-	-	נפגעי תאונות
0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
0.15	0.04	0.04	0.04	0.04	אמהות
1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
-	-	-	-	-	אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
-	3.00	1.78	4.95	2.93	סך הכל
-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
-	-	-	-	-	ביטוח בריאות

1. שיעור זה נכון גם לגבי שכר הנמוך ממחצית השכר הממוצע עפ"י חוק.

לוח 7: שיעורי דמי הביטוח הנגבים משכרו של העובד בגיל 65-70 בגבר ו 60-65 באישה
 ושאינו מקבל קצבת זקנה

ענף	1.1.98		1.1.95		מועד שינוי
	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
סך הכל	8.20	4.94	4.80	3.10	
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
סה"כ לענפים	3.40	1.84	-	-	
זקנה ושאינים	2.70	1.46	-	-	
סיעוד	0.10	0.05	-	-	
נכות כללית	-	-	-	-	
נפגעי תאונות	-	-	-	-	
נפגעי עבודה	-	-	-	-	
אימהות	0.60	0.33	-	-	
ילדים	-	-	-	-	
אבטלה	-	-	-	-	
זכויות עובדים בפש"ר	-	-	-	-	
לפי חוקים אחרים					
סך הכל	4.80	3.10	4.80	3.10	
מס מקביל	-	-	-	-	
ביטוח בריאות	4.80	3.10	4.80	3.10	

לוח 8: שיעור דמי הביטוח הנגבים בעד עובד מעל גיל 70 שנים בגבר ואישה מעל גיל 65 שנים ואינו מקבל קצבת זקנה¹

1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת		

5.35	3.65	8.05	5.13	10.00	6.28		סך הכל
------	------	------	------	-------	------	--	--------

לפי חוקי הביטוח הלאומי

0.55	0.55	0.25	0.25	0.25	0.25		סה"כ לענפים
-	-	-	-	-	-		זקנה ושאיירים
-	-	-	-	-	-		סיעוד
-	-	-	-	-	-		נכות כללית
-	-	-	-	-	-		נפגעי תאונות
0.53	0.53	0.23	0.23	0.23	0.23		נפגעי עבודה
-	-	-	-	-	-		אמהות
-	-	-	-	-	-		ילדים
-	-	-	-	-	-		אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02		זכויות עובדים בפשי"ר

לפי חוקים אחרים

4.80	3.10	7.80	4.88	9.75	6.03		סך הכל
-	-	3.00	1.78	4.95	2.93		מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10		ביטוח בריאות ²

1. נכלל גם עובד בכל גיל המקבל מהמוסד קצבת נכות צמיתה מעבודה בשיעור 100% או קצבת נכות כללית צמיתה בשיעור 75% ומעלה, ועולה חדש שביום עליתו ארצה היה מעל גיל 60 (גיל 55 שנים באישה).
2. על חשבון העובד.

לוח 9: שיעורי דמי ביטוח הנגבים מהכנסת מינימום של עובד השוהה בחופשה ללא תשלום
- עבור 2 החודשים הראשונים¹

1.1.97	1.2.95	1.1.95	מועד שינוי ענף
--------	--------	--------	-------------------

סך הכל 10.14 9.22 10.37

לפי חוקי הביטוח הלאומי

7.04	4.34	4.34	סה"כ לענפים
3.31	2.13	2.13	זקנה ושאימים
0.11	0.07	0.07	סיעוד
1.09	0.81	0.81	נכות כללית
0.05	0.03	0.03	נפגעי תאונות
-	-	-	נפגעי עבודה
0.48	0.37	0.37	אמהות
1.88	0.81	0.81	ילדים
0.12	0.12	0.12	אבטלה
-	-	-	זכויות עובדים בפש"ר

לפי חוקים אחרים

3.10	4.88	6.03	סך הכל
-	1.78	2.93	מס מקביל
3.10	3.10	3.10	ביטוח בריאות

1. משלם לפי מינימום בסיס לעובד. המעסיק רשאי לנכות מכל סכום המגיע לעובד את הסכום ששילם כדמי ביטוח בעבור תקופה זו.

לוח 10: שיעורי דמי הביטוח הנגבים ממעסיק עובד במשק בית

ענפים	מועד השינוי	1.1.95	1.2.95	1.1.97
-------	-------------	--------	--------	--------

1. עובד מעל גיל 18 ומתחת לגיל 65

א. סך הכל

7.25	8.70	8.00	סה"כ
6.25	6.25	6.25	לענפי הביטוח ¹
-	0.45	0.75	מס מקביל
1.00	1.00	1.00	ביטוח בריאות

ב. המעסיק

5.25	5.70	6.00	סך הכל
5.25	5.25	5.25	לענפי הביטוח ¹
-	0.45	0.75	מס מקביל

ג. העובד

2.00	1.00	2.00	סך הכל
1.00	1.00	1.00	לענפי הביטוח ¹
1.00	1.00	1.00	ביטוח בריאות

2. עובד בגיל 65 עד גיל 70 שאינו מקבל קצבת זקנה

6.25	6.70	7.00	סך הכל
5.25	5.25	5.25	לענפי הביטוח ¹
-	0.45	0.75	מס מקביל
1.00	1.00	1.00	ביטוח בריאות

3. עובד מתחת לגיל 18 או בגיל 65+ ומקבל קצבת זקנה

2.45	2.45	2.75	סך הכל ¹
------	------	------	---------------------

4. עובד תושב השטחים

2.00	2.00	2.00	סך הכל ¹
------	------	------	---------------------

1. חתלוקה לפי ענפי הביטוח לא עוגנה בתקנות.

לוח 11: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד שוהה בהכשרה מקצועית החייב בדמי ביטוח בריאות

ענף	מועד שינוי	1.1.95	1.1.97
-----	------------	--------	--------

מעסיק¹

נפגעי עבודה: 0.4% X 2 בכל מועדי השינוי

אימהות: 0.1% X 2 בכל מועדי השינוי במקומות עבודה מורשים

שיעור הניכוי משוהה בהכשרה מקצועית²

סך הכל דמי ביטוח ומס מקביל	6.11	4.61
לענפי המוסד	4.61	4.61

לפי חוקים אחרים

מס מקביל	1.50	-
ביטוח בריאות ³	4.80	4.80

לוח 12: שיעור דמי ביטוח הנגבים בעד שוהה בהכשרה מקצועית ואשר פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות

ענף	מועד השינוי	1.1.95	1.1.97
-----	-------------	--------	--------

מעסיק¹

נפגעי עבודה: 0.4% X 2 בכל מועדי השינוי

אימהות: 0.1% X 2 בכל מועדי השינוי במקומות עבודה מורשים

שיעור הניכוי משוהה בהכשרה מקצועית²

סה"כ דמי ביטוח	6.11	4.61
לענפי המוסד	4.61	4.61

לפי חוקים אחרים

מס מקביל	1.50	-
ביטוח בריאות	-	-

1. המעסיק משלם לפי מינימום השכר כעובד שכיר
2. השוהה בהכשרה מקצועית משלם לפי מינימום בסיס לגבייה כאינו עובד ואינו עובד עצמאי.
3. ישולם מס בריאות לפי מינימום 25% מהשכר הממוצע.
4. פטורים ממס בריאות: אישה נשואה, תלמיד במוסד להשכלה גבוהה, מקבל דמי אבטלה חודש מלא, או שגילו מתחת 18 שנה.

לוח 13: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד עובד תושב חוץ לארץ¹

1:1.97		1:1.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת		
1.30	1.03	0.89	0.62		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
1.30	1.03	0.89	0.62		סה"כ לענפים
-	-	-	-		זקנה ושאיירים
-	-	-	-		סיעוד
-	-	-	-		נכות כללית
-	-	-	-		נפגעי תאונות
0.53	0.53	0.23	0.23		נפגעי עבודה
0.75	0.48	0.64	0.37		אמהות ²
-	-	-	-		ילדים
-	-	-	-		אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02		זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים					
-	-	-	-		סך הכל
-	-	-	-		מס מקביל
-	-	-	-		ביטוח בריאות

1. שיעורי דמי ביטוח לעובד תושב "השטחים", ראה לוח 14.
 2. העובד ישלם משכרו בשיעורים מופחתים 0.33%, בשיעורים מלאים, 0.6%

לוח 14: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד עובד תושב השטחים¹

1.1.97		1.1.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת		
0.86	0.77	0.45	0.36		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
0.86	0.77	0.45	0.36		סה"כ לענפים
-	-	-	-		זקנה ושאיירים
-	-	-	-		סיעוד
-	-	-	-		נכות כללית
-	-	-	-		נפגעי תאונות
0.53	0.53	0.23	0.23		נפגעי עבודה
0.31	0.22	0.20	0.11		אמהות ²
-	-	-	-		ילדים
-	-	-	-		אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02		זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים					
-	-	-	-		סך הכל
-	-	-	-		מס מקביל
-	-	-	-		ביטוח בריאות

1. תושב אזור זכאי לגמלאות נפגעי עבודה בתנאי שהוא נשלח ע"י לשכת העבודה הפועלת ע"י הממשל הצבאי, ומקום עבודתו בישראל. ראה תקנות בענין סוגי עובדים שאינם תושבי ישראל תשל"ב-1972 (עמ' 489 בספר החוקים)

2. העובד ישלם משכרו לפי שיעור מופחת של 0.10% ושיעור מלא של 0.19%.

לוח 15: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד חבר משק שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו-60 שנה באישה (כולל עלית נוער מעל 18) (סוג 01), חבר משק במעמד הורה אורח השוהה במשק (סוג 03) חבר משק העובד מחוץ למשק, שירות ללא תמורה (סוג 05)¹

1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת		
14.44	10.57	14.44	9.35	16.39	10.50		סך הכל

לפי חוקי הביטוח הלאומי

9.64	7.47	6.64	4.47	6.64	4.47	סה"כ לענפים
4.55	3.31	3.37	2.13	3.37	2.13	זקנה ושאירים
0.16	0.11	0.12	0.07	0.12	0.07	סיעוד
1.68	1.09	1.40	0.81	1.40	0.81	נכות כללית
0.07	0.05	0.05	0.03	0.05	0.03	נפגעי תאונות
0.53	0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
0.75	0.48	0.64	0.37	0.64	0.37	אמהות
1.88	1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
-	-	-	-	-	-	אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	זכויות עובדים בפש"ר

לפי חוקים אחרים

4.80	3.10	7.80	4.88	9.75	6.03	סך הכל
-	-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	ביטוח בריאות

1. מבוטח בסוג 01 משלם לפי מלוא חבסיס שנקבע למשק. מבוטח בסוג 03 משלם לפי מלא חבסיס שנקבע למשק. מבוטח בסוג 05 משלם לפי עשירית חבסיס שנקבע למשק.

לוח 16: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד חבר משק המקבל קצבת זקנה (סוג 02) נער²
הורה מעל גיל ביטוח, שוהה בשירות ללא תשלום (סוג 04)³

1.1.97	1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
0.55	3.25	2.03	5.20	3.18	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
0.55	0.25	0.25	0.25	0.25	סה"כ לענפים
-	-	-	-	-	זקנה ושאיירים
-	-	-	-	-	סיעוד
-	-	-	-	-	נכות כללית
-	-	-	-	-	נפגעי תאונות
0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
-	-	-	-	-	אמהות
-	-	-	-	-	ילדים
-	-	-	-	-	אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
-	3.00	1.78	4.95	2.93	סך הכל
-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
-	-	-	-	-	ביטוח בריאות ⁵

1. משלם לפי מלא הבסיס שנקבע למשק.
2. נער שגילו בין 15 ל-18 שנה.
3. מבוטח בסוג 04 משלם לפי מינימום הבסיס לגבייה שנקבע לעובד.
4. שיעור זה נכון גם לגבי בסיס לגבייה הנמוך ממחצית השכר הממוצע לפי חוק.
5. ינוכה מס בריאות מקצבת זקנה: נוער עד גיל 18 לא חייב בביטוח בריאות.

לוח 17: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד חבר קיבוץ נכה שמשתלם לו קצבת נכות צמיתה מעבודה בשיעור של 100% - ושוהה במשק (סוג 06)¹

ענף	מועד שינוי	1.1.95	1.2.95	1.1.97
סך הכל		6.28	5.13	3.65
לפי חוקי הביטוח הלאומי				
סה"כ לענפים		0.25	0.25	0.55
זקנה ושאיירים		-	-	-
סיעוד		-	-	-
נכות כללית		-	-	-
נפגעי תאונות		-	-	-
נפגעי עבודה		0.23	0.23	0.53
אמהות		-	-	-
ילדים		-	-	-
אבטלה		-	-	-
זכויות עובדים בפשי"ר		0.02	0.02	0.02
לפי חוקים אחרים				
סך הכל		6.03	4.88	3.10
מס מקביל		2.93	1.78	-
ביטוח בריאות		3.10	3.10	3.10

1. משלם לפי שיעור מופחת.

לוח 18: שיעור דמי ביטוח הנגבים בעד חבר משק בגיל 65 בגבר, 60 באישה, שאינו מקבל קצבת זקנה¹

1.1.98		1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
12.69	9.45	9.29	7.59	9.59	6.67	11.54	7.82	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי								
7.89	6.33	4.51	4.51	1.79	1.79	1.79	1.79	סה"כ לענפים
4.55	3.31	1.85	1.85	0.67	0.67	0.67	0.67	זקנה ושאיירים
0.16	0.11	0.06	0.06	0.02	0.02	0.02	0.02	סיעוד
-	-	-	-	-	-	-	-	נכות כללית
-	-	-	-	-	-	-	-	נפגעי תאונות
0.53	0.53	0.53	0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
0.48	0.48	0.15	0.15	0.04	0.04	0.04	0.04	אמהות
1.88	1.88	1.88	1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
-	-	-	-	-	-	-	-	אבטלה
0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים								
4.80	3.10	4.80	3.10	7.80	4.88	9.75	6.03	סך הכל
-	-	-	-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	ביטוח בריאות

לוח 19: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד חייל/ת חבר/ת משק (סוג 08)²

1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי מבוטח
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
9.64	7.47	9.64	6.25	11.59	7.40	חייל/ת

1. כלול בסוג 01 תוך חישוב שיעור אי נכוי מתאים.
2. הקיבוץ ישלם מראש חודש דמי ביטוח לכל חייל וחיילת לכל שנת שירות, ובניכוי שנות שירות שלא נוצלו עקב השתחררות מוקדמת של החייל/ת. החיילים/ות אינם מבוטחים בביטוח בריאות.

לוח 20: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה בעד שוטר שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 בגבר ו-60 שנים באישה (כולל ניכוי משכר השוטר)¹ באחוזים מהשכר על פי לוח י' לחוק

1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	

13.93	10.06	14.23	9.14	16.18	10.29	סך הכל
-------	-------	-------	------	-------	-------	--------

לפי חוקי הביטוח הלאומי

9.13	6.96	6.43	4.26	6.43	4.26	סה"כ לענפים
4.55	3.31	3.37	2.13	3.37	2.13	זקנה ושאיירים
0.16	0.11	0.12	0.07	0.12	0.07	סיעוד
1.68	1.09	1.40	0.81	1.40	0.81	נכות כללית
0.07	0.05	0.05	0.03	0.05	0.03	נפגעי תאונות
-	-	-	-	-	-	נפגעי עבודה
0.75	0.48	0.64	0.37	0.64	0.37	אמהות
1.88	1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	אבטלה
-	-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפש"ר

לפי חוקים אחרים

4.80	3.10	7.80	4.88	9.75	6.03	סך הכל
-	-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	ביטוח בריאות

1. כלולים גם עובדי שירות הבטחון וסוחרים.

לוח 21: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה בעד השוטר שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 בגבר ו-60 שנים באישה¹ (דמי ביטוח של המדינה בלבד)

1997	1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
4.38	4.68	3.46	6.63	4.61	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
4.38	1.68	1.68	1.68	1.68	סה"כ לענפים
1.85	0.67	0.67	0.67	0.67	זקנה ושאירים
0.06	0.02	0.02	0.02	0.02	סיעוד
0.38	0.10	0.10	0.10	0.10	נכות כללית
0.02	-	-	-	-	נפגעי תאונות
-	-	-	-	-	נפגעי עבודה
0.15	0.04	0.04	0.04	0.04	אמהות
1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	אבטלה
-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים					
-	3.00	1.78	4.95	2.93	סך הכל
-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
-	-	-	-	-	ביטוח בריאות

1. כלולים גם עובדי שירות הביטחון וסוהרים.
2. שיעור זה נכון גם לגבי שכר חנמוך ממחצית השכר הממוצע לפי חוק.

לוח 22: שיעורי דמי ביטוח המנוכים משכרו של השוטר שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 בגבר ו-60 שנים באישה, באחזים מהשכר¹

1.1.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת		
9.55	5.68		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי			
4.75	2.58		סה"כ לענפים
2.70	1.46		זקנה ושאיירים
0.10	0.05		סיעוד
1.30	0.71		נכות כללית
0.05	0.03		נפגעי תאונות
-	-		נפגעי עבודה
0.60	0.33		אמהות
-	-		ילדים
-	-		אבטלה
-	-		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים			
4.80	3.10		סך הכל
-	-		מס מקביל
4.80	3.10		ביטוח בריאות

1. כלולים גם עובדי שירות הביטחון וסוהרים.

לוח 23: שיעורי דמי הביטוח הנגבים בעד שוטר בגיל 65 ומעלה בגבר ו-60 שנה באישה שאינו מקבל קצבת זקנה²¹

1.1.98		1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
12.14	8.88	8.74	7.04	9.34	6.42	11.29	7.57	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי								
7.34	5.78	3.96	3.96	1.54	1.54	1.54	1.54	סה"כ לענפים
4.55	3.31	1.85	1.85	0.67	0.67	0.67	0.67	זקנה ושאימים
0.16	0.11	0.06	0.06	0.02	0.02	0.02	0.02	סיעוד
-	-	-	-	-	-	-	-	נכות כללית
-	-	-	-	-	-	-	-	נפגעי תאונות
-	-	-	-	-	-	-	-	נפגעי עבודה
0.75	0.48	0.15	0.15	0.04	0.04	0.04	0.04	אמהות
1.88	1.88	1.88	1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
-	-	-	-	-	-	-	-	אבטלה
-	-	-	-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפשייר
לפי חוקים אחרים								
4.80	3.10	4.80	3.10	7.80	4.88	9.75	6.03	סך הכל
-	-	-	-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	ביטוח בריאות ⁴

1. כלולים גם עובדי שירות הבטחון וסוהרים.
2. עד 31.12.97 נשאה המדינה לבדה בנטל התשלום לענפי הביטוח הלאומי. החל מ-1.1.98 חייב גם השוטר בגיל זה בתשלום דמי ביטוח לענפי הביטוח הלאומי, בנוסף לביטוח בריאות.
3. החל מ-1.1.98 מנוכה משכרו של השוטר בגיל זה לענפי הביטוח הלאומי וביטוח בריאות שיעור מופחת של 4.94% ושיעור מלא של 8.20%.
4. על חשבון העובד.

לוח 24: שיעורי דמי ביטוח הנגבים מהמדינה בעד שוטר בגיל 65 שנים ומעלה בגבר ו-60 שנים ומעלה באישה שמקבל קצבת זקנה²

1997	1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
-	3.00	1.78	4.95	2.93	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
-	-	-	-	-	סך הכל
לפי חוקים אחרים					
-	-	-	-	-	סך הכל
-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
-	-	-	-	-	ביטוח בריאות ²

1. כלולים גם עובדי שירות הבטחון וסוהרים.
2. יגבח מקצבת הזקנה של העובד.

לוח 25: שיעורי דמי ביטוח הוגבים מתכנסת מינימום של שוטר השוהה בחופשה
ללא תשלום¹ ²

1.1.97	1.2.95	1.1.95	מועד שינוי	ענף
10.14	8.64	9.79		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי				
7.04	3.76	3.76		סה"כ לענפים
3.31	2.13	2.13		זקנה ושאיירים
0.11	0.07	0.07		סיעוד
1.09	0.81	0.81		נכות כללית
0.05	0.03	0.03		נפגעי תאונות
-	-	-		נפגעי עבודה
0.48	0.23	0.23		אמהות
1.88	0.37	0.37		ילדים
0.12	0.12	0.12		אבטלה
-	-	-		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים				
3.10	4.88	6.03		סך הכל
-	1.78	2.93		מס מקביל
3.10	3.10	3.10		ביטוח בריאות

1. עבור 2 החודשים הראשונים. ראה הגדרה מפורטת של מבוטח זה. משלם לפי מינימום בסיס לעובד. המעסיק רשאי לנכות מכל סכום המגיע ממנו לעובד את הסכום ששילם כדמי ביטוח בעבור תקופה זו. משלם לפי שיעור מופחת.
2. כלולים גם עובדי שירות הבטחון וסוחרים.

לוח 26: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה בעד חייל בשירות קבע רווק או שבת זוגו לא עובדת (כולל ניכוי משכרו של החייל)

1.1.97		1.2.95		1.1.95	מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת		
12.12	8.80	9.55	6.23	5.95	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
8.52	6.50	5.95	3.93	5.95	סה"כ לענפים
4.55	3.31	3.37	2.13	3.37	זקנה ושאימים
0.16	0.11	0.12	0.07	0.12	סיעוד
1.68	1.09	1.40	0.81	1.40	נכות כללית
-	-	-	-	-	נפגעי תאונות
-	-	-	-	-	נפגעי עבודה
0.25	0.11	0.25	0.11	0.25	אמחות
1.88	1.88	0.81	0.81	0.81	ילדים
-	-	-	-	-	אבטלה
-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
3.60	2.30	3.60	2.30	-	סך הכל
-	-	-	-	-	מס מקביל
3.60	2.30	3.60	2.30	-	ביטוח בריאות

לוח 27: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה כמעסיק חייל בשירות קבע רווק או שבת זוגו לא עובדת

ענף	מועד שינוי		
	1.1.97	1.2.95	1.1.95
סך הכל	5.02	2.45	2.45
לפי חוקי הביטוח הלאומי			
סך הכל לענפים ¹	5.02	2.45	2.45
לפי חוקים אחרים			
סך הכל	-	-	-
מס מקביל	-	-	-
ביטוח בריאות	-	-	-

לוח 28: שיעורי דמי ביטוח הנגבים משכרו של החייל בשירות קבע רווק או שבת זוגו לא עובדת

ענף	מועד שינוי	1.2.95		1.1.95
		מל"א	מופחת	
סך הכל	3.50	7.10	3.78	7.10
		3.50	3.78	3.50
לפי חוקי הביטוח הלאומי				
סך הכל לענפים ¹	² 3.50	3.50	1.48	3.50
לפי חוקים אחרים				
סך הכל	-	3.60	2.30	3.60
מס מקביל	-	-	-	-
ביטוח בריאות	-	3.60	2.30	3.60

1. חלוקת שיעורי דמי הביטוח לפי ענפים לא עוגנה בחוק.
2. תוקף תקנה 2(א) בדבר דמי ביטוח בעד חייל בשירות קבע (חוראת שעה) התשמי"ג-1982 לא הוארכה מעבר ל-31.3.86, ולפיכך חזר שיעור דמי הביטוח הנגבה מחייל בשירות קבע לשיעור שנקבע בגוף התקנה עצמה (ראו עמ' 932 שם).

**לוח 29: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה בעד חייל בשירות קבע שבת זוגו עובדת או
חיילת בשירות קבע (כולל חלקו של החייל)**

1.1.97		1.2.95		1.1.95	מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת		
10.92	8.00	8.35	5.43	5.95	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
8.52	6.50	5.95	3.93	5.95	סה"כ לענפים
4.55	3.31	3.37	2.13	3.37	זקנה ושאיירים
0.16	0.11	0.12	0.07	0.12	סיעוד
1.68	1.09	1.40	0.81	1.40	נכות כללית
-	-	-	-	-	נפגעי תאונות
-	-	-	-	-	נפגעי עבודה
0.25	0.11	0.25	0.11	0.25	אמהות
1.88	1.88	0.81	0.81	0.81	ילדים
-	-	-	-	-	אבטלה
-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
2.40	1.50	2.40	1.50	-	סך הכל
-	-	-	-	-	מס מקביל
2.40	1.50	2.40	1.50	-	ביטוח בריאות

לוח 30: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה כמעסיק חייל בשירות קבע שבת זוגו עובדת או חיילת בשירות קבע (כולל חלקו של החייל)

מועד שינוי			ענף
1.1.97	1.2.95	1.1.95	
5.02	2.45	2.45	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי			
5.02	2.45	2.45	סך הכל לענפים ¹
לפי חוקים אחרים			
-	-	-	סך הכל
-	-	-	מס מקביל
-	-	-	ביטוח בריאות

לוח 31: שיעורי דמי הביטוח הנגבים משכרו של החייל בשירות קבע שבת זוגו עובדת או חיילת בשירות קבע

1.1.97		1.2.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת		
5.90	2.98	5.90	2.48	3.50	סך הכל ²
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
3.50	1.48	3.50	1.48	² 3.50	סך הכל לענפים ¹
לפי חוקים אחרים					
2.40	1.50	2.40	1.50	-	סך הכל
-	-	-	-	-	מס מקביל
2.40	1.50	2.40	1.50	-	ביטוח בריאות

1. ראה הערה 1 בלוח 28.
2. ראה הערה 2 בלוח 28.

לוח 32: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה בעד שר, חבר כנסת בגיל שמלאו
 לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו-60 שנה באישה (כולל ניכוי משכר העובד
 באחוזים מהשכר על פי לוח י' לחוק)

1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
13.92	10.18	14.03	9.07	15.98	10.22	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי						
9.12	7.08	6.23	4.19	6.23	4.19	סה"כ לענפים
4.55	3.31	3.37	2.13	3.37	2.13	זקנה ושאיירים
0.16	0.11	0.12	0.07	0.12	0.07	סיעוד
1.68	1.09	1.40	0.81	1.40	0.81	נכות כללית
0.07	0.05	0.05	0.03	0.05	0.03	נפגעי תאונות
0.53	0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
0.25	0.11	0.25	0.11	0.25	0.11	אמהות
1.88	1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
-	-	-	-	-	-	אבטלה
-	-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים						
4.80	3.10	7.80	4.88	9.75	6.03	סך הכל
-	-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	ביטוח בריאות

לוח 33: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה בעד שר/חבר כנסת שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו-60 שנה באישה (דמי ביטוח של המעסיק בלבד)

1.1.97	1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
4.72	4.83	3.61	6.78	4.76	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
4.72	1.83	1.83	1.83	1.83	סה"כ לענפים
1.85	0.67	0.67	0.67	0.67	זקנה ושאירים
0.06	0.02	0.02	0.02	0.02	סיעוד
0.38	0.10	0.10	0.10	0.10	נכות כללית
0.02	-	-	-	-	נפגעי תאונות
0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
-	-	-	-	-	אמהות
1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
-	-	-	-	-	אבטלה
-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים					
-	3.00	1.78	4.95	2.93	סך הכל
-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
-	-	-	-	-	ביטוח בריאות

לוח 34: שיעורי דמי ביטוח המנוכים משכרו של שר/חבר כנסת שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו-60 שנה באיזה

1.1.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת		
9.20	5.46		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי			
4.40	2.36		סה"כ לענפים
2.70	1.46		זקנה ושאירים
0.10	0.05		סיעוד
1.30	0.71		נכות כללית
0.05	0.03		נפגעי תאונות
-	-		נפגעי עבודה
0.25	0.11		אמהות ¹
-	-		ילדים
-	-		אבטלה
-	-		זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים			
4.80	3.10		סך הכל
-	-		מס מקביל
4.80	3.10		ביטוח בריאות

1. מבוטח בענף זה כלא עובד ולא עובד עצמאי.

לוח 35: שיעורי דמי הביטוח הנגבים בעד שר/חבר כנסת בגיל 65 שנים ומעלה בגבר ו-60 שנים ומעלה באישה ומקבל קצבת זקנה או שאירים.

1.1.97	1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
0.53	3.23	2.01	5.18	3.16	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	סה"כ לענפים
-	-	-	-	-	זקנה ושאירים
-	-	-	-	-	סיעוד
-	-	-	-	-	נכות כללית
-	-	-	-	-	נפגעי תאונות
0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
-	-	-	-	-	אמהות
-	-	-	-	-	ילדים
-	-	-	-	-	אבטלה
-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים					
-	3.00	1.78	4.95	2.93	סך הכל
-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
-	-	-	-	-	ביטוח בריאות ¹

1. דמי ביטוח בריאות ינוכו מקצבת הזקנה של השר, ח"כ בסכום אחיד בשקלים המשתנים בהתאם לשינויים בשכר הממוצע לפי חוק לצורך גמלאות.
2. שיעור זה נכון גם לגבי שכר הנמוך ממחצית השכר הממוצע לפי חוק.

לוח 36: שיעור דמי הביטוח הנגבים בעד שר/חבר כנסת בגיל 65-70 בגבר ו-60-65 באישה, שאינו מקבל קצבת זקנה¹

1.1.98		1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
12.17	9.04	9.12	7.42	9.53	6.61	11.48	7.76	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי								
7.37	5.94	4.32	4.34	1.73	1.73	1.73	1.73	סה"כ לענפים
4.55	3.31	1.85	1.85	0.67	0.67	0.67	0.67	זקנה ושאירים
0.16	0.11	0.06	0.06	0.02	0.02	0.02	0.02	סיעוד
-	-	-	-	-	-	-	-	נכות כללית
-	-	-	-	-	-	-	-	נפגעי תאונות
0.53	0.53	0.53	0.53	0.23	0.23	0.23	0.23	נפגעי עבודה
0.25	0.11	-	-	-	-	-	-	אמהות
1.88	1.88	1.88	1.88	0.81	0.81	0.81	0.81	ילדים
-	-	-	-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים								
4.80	3.10	4.80	3.10	7.80	4.88	9.75	6.03	סך הכל
-	-	-	-	3.00	1.78	4.95	2.93	מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	ביטוח בריאות ³

1. עד ל-31.12.97 נשאה המדינה בנטל התשלום לענפי הביטוח הלאומי. החל מ-1.1.98 חייב גם הח"כ בגיל זה בתשלום דמי ביטוח לענפי הביטוח הלאומי בנוסף לביטוח בריאות.
2. החל ממועד זה מנוכה משכרו של הח"כ בגיל זה לענפי הביטוח הלאומי וביטוח בריאות שיעור מופחת 4.72% ושיעור מלא 7.85%.
3. על חשבון העובד.

לוח 37: שיעור דמי הביטוח הנגבים בעד שר/חבר כנסת מעל גיל 70 שנים בגבר ואישה מעל גיל 65 שנים ואינו מקבל קצבת זקנה¹

1.1.97		1.2.95		1.1.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת		
5.33	3.63	8.03	5.11	9.98	6.26		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי							
0.53	0.53	0.23	0.23	0.23	0.23		סה"כ לענפים
-	-	-	-	-	-		זקנה ושאיירים
-	-	-	-	-	-		סיעוד
-	-	-	-	-	-		נכות כללית
-	-	-	-	-	-		נפגעי תאונות
0.53	0.53	0.23	0.23	0.23	0.23		נפגעי עבודה
-	-	-	-	-	-		אמהות
-	-	-	-	-	-		ילדים
-	-	-	-	-	-		זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים							
4.80	3.10	7.80	4.88	9.75	6.03		סך הכל
-	-	3.00	1.78	4.95	2.93		מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10		ביטוח בריאות ²

1. נכלל גם עובד בכל גיל המקבל מהמוסד קצבת נכות צמיתה מעבודה בשיעור 100% או קצבת נכות כללית צמיתה בשיעור 75% ומעלה, ועולה חדש שביום עליתו ארצה היה מעל גיל 60 (ו-55 שנים באישה).
2. על חשבון העובד.

לוח 38: שיעורי דמי ביטוח הנגבים מהפנסיה של מבוטח שפרש לגמלאות לפני גיל 65 בגבר, ו-60 באישה¹

ענף	מועד שינוי	1.1.95	1.1.97
סך הכל		10.85 ³	7.75
לפי חוקי הביטוח הלאומי			
סה"כ לענפים ללא פירוט ^{1 2}		2.95	2.95
לפי חוקים אחרים			
סך הכל		-	-
מס מקביל ¹		3.10	-
ביטוח בריאות ³		4.80	4.80

לוח 39: שיעור דמי הביטוח הנגבים מהפנסיה של מבוטחת נשואה שפרשה לגמלאות לפני גיל 60^{1, 5}

ענף	מועד שינוי	1.1.95	1.1.97
סך הכל		6.05	2.95
לפי חוקי הביטוח הלאומי			
סה"כ לענפים ללא פירוט ^{1, 2}		2.95	2.95
לפי חוקים אחרים			
מס מקביל		3.10	-
ביטוח בריאות ⁴		-	-

1. משלם הפנסיה ינכה מדמי ביטוח חודש מהסכום השווה למחצית הפנסיה, אולם לא פחות מהסכום השווה למינימום החכנסה החייבת בדמי ביטוח לגבי מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי מחולק ב-12.
2. מינימום הבסיס הוא 5% מהשכר הממוצע לפי חוק.
3. חלוקת דמי הביטוח לענפי המוסד למבוטח זה, לא עוגנה בתקנות.
4. ישולם על מחצית הפנסיה, אך לא פחות מ-25% מהשכר הממוצע לפי חוק.
5. פטורה מתשלום דמי ביטוח בריאות.
6. גמלאית בפרישה מוקדמת שהיא אישה נשואה שאינה עובדת מחוץ למשק ביתה (עקרת בית) ובעלה מבוטח לפי פרק יא לחוק הביטוח הלאומי (תושב ישראל), אינה מבוטחת ופטורה מחובת תשלום דמי ביטוח, אך זכאית לשירותי בריאות.

לוח 40: שיעורי דמי ביטוח באחוזים הנגבים מהכנסתו של עובד עצמאי שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו לו 65 שנה בגבר, ו-60 שנה באישה¹

1.1.97		1.7.95		1.4.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
14.42	8.82	14.42	7.87	13.12	7.24	16.37	8.82	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי								
9.62	5.72	6.62	3.32	6.62	3.32	6.62	3.32	סה"כ לענפים
4.55	2.63	3.37	1.67	3.37	1.67	3.37	1.67	זקנה ושאימים
0.16	0.10	0.12	0.06	0.12	0.06	0.12	0.06	סיעוד
1.68	0.95	1.40	0.69	1.40	0.69	1.40	0.69	נכות כללית
0.07	0.05	0.05	0.02	0.05	0.02	0.05	0.02	נפגעי תאונות
0.53	0.33	0.23	0.11	0.23	0.11	0.23	0.11	נפגעי עבודה
0.75	0.48	0.64	0.37	0.64	0.37	0.64	0.37	אמחות
1.88	1.18	0.81	0.40	0.81	0.40	0.81	0.40	ילדים
-	-	-	-	-	-	-	-	אבטלה
-	-	-	-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים								
4.80	3.10	7.80	4.55	6.50	3.92	9.75	5.50	סך הכל
-	-	3.00	1.45	1.70	0.82	4.95	2.40	מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	ביטוח בריאות

1. עובד עצמאי שאינו תושב ישראל מבוטח בענף נפגעי עבודה בלבד, ואינו מבוטח בביטוח בריאות.

לוח 41: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהכנסתו של עובד עצמאי מתחת או מעל הגיל שאינו מקבל קצבת זקנה

1.1.98		1.1.97		1.7.95		1.4.95		1.1.95		מועד שינוי ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
12.67	7.82	5.33	3.43	8.03	4.66	6.73	4.03	9.98	5.61	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי										
7.87	4.72	0.53	0.33	0.23	0.11	0.23	0.11	0.23	0.11	סה"כ לענפים
4.55	2.63	-	-	-	-	-	-	-	-	זקנה ושאימים
0.16	0.10	-	-	-	-	-	-	-	-	סיעוד
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכות כללית
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נפגעי תאונות
0.53	0.33	0.53	0.33	0.23	0.11	0.23	0.11	0.23	0.11	נפגעי עבודה
0.75	0.48	-	-	-	-	-	-	-	-	אמהות
1.88	1.18	-	-	-	-	-	-	-	-	ילדים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	אבטלח
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים										
4.80	3.10	4.80	3.10	7.80	4.55	6.50	3.92	9.75	5.50	סך הכל
-	-	-	-	3.00	1.45	1.70	0.82	4.95	2.40	מס מקביל
4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	4.80	3.10	ביטוח בריאות

לוח 42: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהכנסתו של מבוטח עצמאי שמקבל קצבת זקנה או מתחת לגיל 18

1.1.97		1.7.95		1.4.95		1.1.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת		
0.53	0.33	3.23	1.56	1.93	0.93	5.18	2.51	סך הכל	
לפי חוקי הביטוח הלאומי									
0.53	0.33	0.23	0.11	0.23	0.11	0.23	0.11	סה"כ לענפים	
-	-	-	-	-	-	-	-	זקנה ושאימים	
-	-	-	-	-	-	-	-	סיעוד	
-	-	-	-	-	-	-	-	נכות כללית	
-	-	-	-	-	-	-	-	נפגעי תאונות	
0.53	0.33	0.23	0.11	0.23	0.11	0.23	0.11	נפגעי עבודה	
-	-	-	-	-	-	-	-	אמהות	
-	-	-	-	-	-	-	-	ילדים	
-	-	-	-	-	-	-	-	אבטלה	
-	-	-	-	-	-	-	-	זכויות עובדים בפשי"ר	
לפי חוקים אחרים									
-	-	3.00	1.45	1.70	0.82	4.95	2.40	סך הכל	
-	-	3.00	1.45	1.70	0.82	4.95	2.40	מס מקביל	
-	-	-	-	-	-	-	-	ביטוח בריאות ¹	

1. ינוכה מקצבת הזקנה.

לוח 43: שיעורי דמי ביטוח באחוזים הנגבים מהכנסתו של לא עובד ולא עובד עצמאי

1.1.97		1.1.95		מועד שינוי	ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת		
15.20	¹ 9.41	18.30	¹ 10.91		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
10.40	4.61	10.40	4.61		סה"כ לענפים
5.42	2.40	5.42	2.40		זקנה ושאיירים
0.20	0.09	0.20	0.09		סיעוד
1.95	0.87	1.95	0.87		נכות כללית
0.10	0.04	0.10	0.04		נפגעי תאונות
-	-	-	-		נפגעי עבודה
0.25	0.11	0.25	0.11		אמהות
2.48	1.10	2.48	1.10		ילדים
-	-	-	-		אבטלה
-	-	-	-		זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים					
² 4.80	² 4.80	7.90	..		סך הכל
-	-	3.10	1.50		מס מקביל
4.80	² 4.80	4.80	² 4.80		ביטוח בריאות

1. שיעור זה ישולם על הכנסה השווה לכל הפחות ל-25% מהשכר הממוצע.
 2. שיעור זה מוטל על כל הכנסה עד לתיקרת השיעורים המופחתים.

לוח 44: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מתלמיד הלומד במוסד להשכלה גבוהה כאמור בתקנה 19 ותלמיד ישיבה המשלם בעצמו

מועד שינוי		ענף
1.1.97	1.1.95	

..	..	סה"כ דמי ביטוח
4.61	4.61	לענפי המוסד ¹
-	1.60	מס מקביל ²
³ 4.80	³ 4.80	ביטוח בריאות

1. משלם לפי מינימום בסיס לגבייה כמפורט בתקנה 19. סטודנטית נשואה פטורה מתשלום זה.
2. עפ"י תקנות מס מקביל (הוראות מיוחדות בדבר תשלום מס מקביל) התשמ"ד-1984 (עמ' 1211 בספר החוק) ישלם לפי בסיס שהוא 25% מחשכר הממוצע כפי שנקבע בתקנות לפי אופן חשוב דמי הביטוח למבוטח זה.

לוח 45: שיעורי דמי ביטוח באחוזים מהכנסתו של מבוטח השוהה בחוץ לארץ¹

1.1.97		1.1.95		מועד שינוי	ענף
רגיל	מופחת	רגיל	מופחת		

15.20	² 9.41	18.30	² 10.91		סך הכל
-------	-------------------	-------	--------------------	--	--------

לפי חוקי הביטוח הלאומי

10.40	⁴ 4.61	10.40	⁴ 4.61		סך הכל לענפים ³
-------	-------------------	-------	-------------------	--	----------------------------

לפי חוקים אחרים

4.80	4.80	7.90	-		סך הכל
-	-	3.10	⁴ 1.50		מס מקביל
4.80	4.80	4.80	4.80		ביטוח בריאות ²

1. מבוטח כלא עובד ולא עובד עצמאי וישלם לפי הכנסותיו בפועל. סיווג ביטוח זה אינו מקנה למבוטח זה זכויות לגמלאות בענף ילדים.
2. שיעור זה ישולם על הכנסה השווה לכל הפחות ל-25% מחשכר הממוצע.
3. חלוקת דמי הביטוח לפי ענפים לא עוגנה בחוק.
4. שיעור זה מוטל על כל הכנסה עד לתיקרת השיעורים המופחתים.

לוח 46: שיעורי דמי ביטוח באחוזים הנגבים מהכנסת מבוטח/ת ברשות²

ענף	מועד שינוי
	1.1.95

סך הכל 5.42

לפי חוקי הביטוח הלאומי

5.42	סה"כ לענפים
5.42	זקנה ושאיירים
-	סיעוד ²
-	נכות כללית
-	נפגעי תאונות
-	נפגעי עבודה
-	אמהות
-	ילדים
-	אבטלה
-	זכויות עובדים בפש"ד

לפי חוקים אחרים

-	סך הכל
-	מס מקביל
-	ביטוח בריאות ³

1. משלמת דמי ביטוח לפי הכנסותיה, או לפי מחצית הכנסת הבעל.
2. זכאי לגמלאות מחוק זה ללא תשלום.
3. אישה נשואה מבוטחת ברשות, זכאית לשירותי בריאות מחוק בריאות ממלכתי

לוח 47: שיפוי האוצר לפי ענפים עפ"י התוספת (סעיף 3) בעד עובד

1:1.97		1.2.95		1.1.95		החל ביום ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת	
2.22	0.47	7.17	4.62	5.22	3.47	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי						
2.22	0.47	5.22	3.47	5.22	3.47	סה"כ לענפים
0.87	0.19	2.05	1.37	2.05	1.37	זקנה ושאירים
0.04	0.01	0.08	0.05	0.08	0.05	סיעוד
0.27	0.09	0.55	0.37	0.55	0.37	נכות כללית
0.03	0.01	0.05	0.03	0.05	0.03	נפגעי תאונות
0.17	0.01	0.47	0.31	0.47	0.31	נפגעי עבודה
0.10	0.03	0.21	0.14	0.21	0.14	אמהות
0.60	0.04	1.67	1.11	1.67	1.11	ילדים
0.11	0.07	0.11	0.07	0.11	0.07	אבטלה
0.03	0.02	0.03	0.02	0.03	0.02	זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים						
-	-	1.95	1.15	-	-	מס מקביל

לוח 48: שיפוי האוצר לפי ענפים עפ"י התוספת (סעיף 3) בעד עובד עצמאי

1.1.97		1.2.95		1.1.95		חלל ביום	ענף
מלא	מופחת	מלא	מופחת	מלא	מופחת		
2.08	0.17	7.03	3.52	5.08	2.57		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי							
2.08	0.17	5.08	2.57	5.08	2.97		סה"כ לענפים
0.87	0.07	2.05	1.03	2.05	1.03		זקנה ושאיירים
0.04	-	0.08	0.04	0.08	0.04		סיעוד
0.27	0.02	0.55	0.28	0.55	0.28		נכות כללית
0.03	-	0.05	0.03	0.05	0.03		נפגעי תאונות
0.17	0.02	0.47	0.24	0.47	0.24		נפגעי עבודה
0.10	-	0.21	0.11	0.21	0.11		אמהות
0.60	0.06	1.67	0.84	1.67	0.84		ילדים
-	-	-	-	-	-		אבטלה
-	-	-	-	-	-		זכויות עובדים בפשי"ר
לפי חוקים אחרים							
-	-	1.95	0.95	-	-		מס מקביל

ג. שיטות חישוב דמי ביטוח ושיטות בסיסי התשלום לדמי ביטוח

1. הכנסות ושכר החייבים בדמי ביטוח

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
1.1	השכר הממוצע	ס' 1 (עמ' 4)	צירוף של שני מרכיבים: 1. ממוצע חודשי של השכר הממוצע למשרת שכיר בשלושת החודשים האחרונים שלגביהם היו נתונים בידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ביום שקדם ליום העדכון. 2. תוספת לממוצע שהשכר בשיעור הפיצוי שניתן בתקופת שמתום שלושת החודשים ששימשו בסיס לחישוב ממוצע השכר ליום העדכון. 3. פיצוי: תשלום תוספת יוקר המשתלמת לפי המדד או תשלום מקדמה על חשבון תוספת יוקר.	ב-1 בינואר בשנת מס מחשבים מחדש את השכר הממוצע עפ"י שיטת החישוב.	ב-1.1 ועם חל פיצוי לאחר מכן ב-1 בחודש שבו חל.
		ס' 2 (עמ' 4)	השיטה הקודמת בסעיף 1 יצרה עיוותים בקצב הגידול בשכר הממוצע לצורך גמלאות ודמי ביטוח. לפיכך נקבע כי נתוני השכר החודשי למשרות שכיר של חודשים חריגים יוני, יולי, דצמבר יתוקנו כך שינוכו מהם התשלומים החד-שנתיים ובתמורה יתפרסו תשלומים אלה על פני כל 12 חודשי השנה, מקדם הפריסה יתווסף לשכר הממוצע שיחושב עפ"י נוסחה הנהוגה בסעיף 1.		

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
1.2	הכנסת המקסימום לחודש לתשלום דמי ביטוח של העובד	ס'348(א) ס' 349 (עמ' 77) פרט 1 בלוח י"א (עמ' 95)	סכום השווה לשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון כפול 4. <u>לשנה</u> - סכום השווה לסך הכנסות המקסימום בכל רבעון בשנת מס.	מתעדכן לפי השינוי בשכר הממוצע.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10 בכל שנה
1.3	הכנסת המקסימום לתשלום דמי ביטוח של עובד עצמאי	פרט 2 בלוח י"א לחוק (עמ' 95)	<u>לרבעון</u> : סכום השווה לארבע פעמים השכר הממוצע של החודש הראשון כפול 3. <u>לשנה</u> : סכום השווה לסך הכנסות המקסימום בכל רבעון בשנת מס. לא יובא בחשבון סכום ההכנסה של המבוטח העולה על המקסימום כאמור בסעיף 348(א).	כני"ל	כני"ל
1.4	הכנסת המקסימום של מבוטח כאמור בסעיף 348(ד), 348(ה) לצורך תשלום דמי ביטוח	פרט 3 בלוח י"א לחוק (עמ' 95)	<u>לרבעון או לשנה</u> : סכום השווה להכנסת המקסימום לרבעון או לשנה האמורה בפרט 1 בלוח, לפי העניין.	מתעדכן עפ"י השינוי בשכר הממוצע	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.10 בכל שנה
1.5	הכנסת המקסימום לתשלום דמי ביטוח למבוטח אחר	פרט 4 בלוח י"א לחוק (עמ' 95)	<u>לרבעון או לשנה</u> : סכום השווה להכנסת המקסימום לרבעון או לשנה האמורה לפי הכללים בפרט 2 לפי העניין.	כני"ל	כני"ל
1.6	הכנסת מינימום לתשלום דמי ביטוח של עובד	ס'348(ב) ס'348(ג) (עמ' 77) פרט 1 בלוח י"א לחוק (עמ' 95)	<u>לחודש</u> : סכום השווה ל-25% מהשכר הממוצע של החודש הראשון לרבעון. <u>לרבעון</u> : סכום השווה להכנסת המינימום בחודש הראשון לרבעון כפול 3. <u>לשנה</u> : סכום השווה לסך הכנסות המינימום שבכל רבעון באותה שנת מס.	כני"ל	כני"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
1.7	הכנסת מינימום לתשלום דמי ביטוח של עובד עצמאי	פרט 2 בלוח י"א לחוק (עמ' 95)	לרבעון או לשנה: סכום השווה להכנסת המינימום לרבעון או לשנה בדומה לעובד (ראה גם מספר סודר 1.6)	מתעדכן עפ"י השינוי בשכר הממוצע	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.10 בכל שנה
1.8	הכנסה למובטל שקבל דמי אבטלה לחודש מלא, תלמיד במוסד תורני או בישיבה, תלמיד הלומד בחו"ל שאין לו הכנסה, או מגיעה למינימום בפרט 3 בלוח י"א בחוק.	ס' 348(ד) ס' 348(ה) פרט 3 בלוח י"א לחוק (עמ' 95) ת' 20(א) עמ' 1027	לרבעון סכום השווה ל-5% מהשכר הממוצע של החודש הראשון כפול 3.	כנ"ל	כנ"ל
1.9	הכנסת מינימום לצורך חישוב דמי ביטוח של מבוטח אחר.	פרט 4 בלוח י"א לחוק (עמ' 95)	לרבעון: סכום השווה ל-15% מהשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון כפול 3. לשנה: סכום השווה לסך הכנסות המינימום בכל רבעון באותה שנת מס.	כנ"ל	כנ"ל
1.10	הכנסת מקסימום והכנסת מינימום לצורך קביעת דמי ביטוח למבוטחים ברשות	סעיף 9 לתקנות ביטוח ברשות (עמ' 367)	תשלם על בסיס מחצית הכנסת בעלה החייבת בדמי ביטוח. אם הכנסת הבעל עלתה על המקסימום הנקוב בלוח י"א, על בסיס מחצית המקסימום. אם ההכנסה של הבעל או עקרת הבית פחותה מהמינימום הקבוע בפרט 4 בלוח י"א יהיה הבסיס - המינימום האמור.	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
1.11	חישוב הכנסתו החודשית של העובד. למעט חבר אגודה שיתופית (מספר סודר 16). בן משפחה עובד במפעל של קרוב משפחה (מספר סודר 15)	ס'344(א) (עמ' 75)	יראו בהכנסתו של העובד את הכנסתו שבעד החודש שקדם לאחד בחודש שבו חל מועד התשלום, דמי ביטוח מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש).	מקסימום ההכנסה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע, בכל רבעון.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
1.12	חישוב הכנסתו השנתית של עובד עצמאי בשומה סופית	ס' 345 (עמ' 75)	רואים בהכנסתו השנתית את הכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה והכל בשנת המס שבעדה משתלמים דמי ביטוח ולאחר שנוכו ההוצאות הקשורות במישרין בהשגת ההכנסה.	כני"ל	כני"ל
1.13	חישוב הכנסתו השנתית של לא עובד ולא עובד עצמאי	ס' 345 (עמ' 75)	רואים בהכנסתו השנתית את הכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה והכל בשנת המס שבעדה משתלמים דמי ביטוח ולאחר שנוכו ההוצאות הקשורות במישרין בהשגת ההכנסה.	כני"ל	כני"ל
1.14	מבוטח לא שכיר שלא נערכה לו שומה ולא הגיש דין וחשבון על הכנסתו ואף לא נקבע הסכום המגיע כדמי ביטוח בהתאם לסעיף 174 לחוק.	ס'345(ה) (עמ' 76)	ישלם מקדמה כאילו הכנסתו היא מינימום האמור לגבי פרט 4 (בלוח י"א), או לפי ההכנסה האחרונה בתוספת אחוזים לפי הגבוהה ביניהן.	כני"ל	כני"ל

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
1.15	הכנסתו של בן משפחה העובד במפעל של קרוב משפחה לענין זה אחד ההורים, ילד, נכד, אח או אחות.	ס' 1 (עמ' 4) ס' 344(א) (2) (עמ' 75)	יראו בהכנסתו את הסכום שהיו רואים כהכנסתו של אדם שאת מקומו הוא ממלא.	מקסימום ההכנסה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע, בכל רבעון.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
1.16	הכנסתו של חבר באגודה שיתופית העובד במפעל האגודה.	ס' 344(א) (2) ת' 5(1) ^a (עמ' 908)	יראו בהכנסתו בעד החודש שקדם לאחד בחודש בו חל מועד תשלום מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה.	כני"ל	כני"ל
1.17	הכנסתו של חבר אגודה המשלם בשנה השוטפת	ת' 7(א) ^a (עמ' 908)	יראו בהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2(1), (4), (8) לפקודת מס הכנסה.	מקסימום ההכנסה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע, בכל רבעון.	מתעדכן ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
1.18	מינימום שכר ליום עבודה בו מועסק עובד לפי הסכם עבודה.	ת' 7(א) ^a (עמ' 1003)	מינימום השכר לצורך דמי ביטוח ממוחשב עפ"י המינימום לעובד (פרט 1 בלוח י"א לחוק) מחולק ב-25. ביום עבודה שבו מועסק העובד בהתאם להסכם העבודה הנחוג לגביו.	המינימום מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	כני"ל
1.19	הכנסתו החודשית של עובד שעבד פחות מ-18 ימים אצל מעביד אחד או עובד לשני שהקשר בינו ולבין מעבידו הוא לזמן פחות משבעה ימים שמעבידו חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו.	ס' 1 (עמ' 4) ת' 7(א) ^d (עמ' 1003) ת' 7(ב) ^d (עמ' 1004)	הבסיס המחושב לפי השכר הממשי המגיע לעובד בעד עבודתו אצל אותו מעביד או לפי מינימום ליום לפי פרט 1 בלוח י"א כפול מספר ימי העבודה, הכל לפי הגבוה שביניהם.	כני"ל	כני"ל

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
1.20	הכנסתו של מבוטח ברשות	תקנות ביטוח ברשות ת' 9 (עמ' 372)	מחושב לפי מחצית הבסיס לגביה שנקבע לבעל בשנה השוטפת. או לפי הכנסות האישה כמפורט בסעיף 2 במס הכנסה אך לא פחות מהמינימום האמור בפרט 4 בלוח י"א.	המינימום מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	מתעדכן ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
1.21	בסיס לתשלום דמי ביטוח של חבר קיבוץ למעט אלה שבמספר סודר 25-22	ת' 1 ^א ת' 5(ב) ^א (עמ' 909) סעיף 56 ^ע	מבוסס על ממוצע של שוויין של אספקת המחייה ושוויין של שאר הנאות שנתן הקיבוץ מכח חברות לחבריו, עפ"י המאזן האחרון של המשק. לסכום הנ"ל מתווסף ניכוי לקופת גמל וניכוי למס הכנסה וזאת כאילו היה חבר הקיבוץ עובד אצל מעביד.	שיעור הקידום משנת המאזן לשנת הביטוח הוא ביחס שבין השכר הממוצע לפי חוק ולבין ממוצע השכר הממוצע בשנת המאזן בתוספת שיעור התנודות הצפוי לרבעון	כנ"ל
1.22	מינימום בסיס לתשלום דמי ביטוח לחבר קיבוץ במשק חדש או בתקופת חילופי אוכלוסין	ת' 16(ב) ^ד ת' 16(ב)ג (עמ' 1018)	משלם לפי מינימום השווה ל-25% מהשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון. עפ"י המינימום האמור בפרט 1 בלוח י"א לחוק.	מתעדכן בכל רבעון עם השינוי בשכר הממוצע לפי חוק.	כנ"ל
1.23	בסיס לחבר מקבל קצבת זקנה, הורים עובדים, תלמידי אולפנים נוער לומד מעל גיל 18, אורחים תושבי ישראל	לפי	משלם לפי מלוא הבסיס של המשק.	מתעדכן עפ"י השינוי בשכר הממוצע לפי חוק בכל 1 בראשון בכל רבעון.	כנ"ל
1.24	בסיס לחבר העובד מחוץ למשק בשכר	הסכמים מינהליים	החלק העשירי מהבסיס שנקבע למשק.	כנ"ל	כנ"ל
1.25	חייל/ת חברת משק		שיעור נתון מהבסיס שנקבע למשק לכל תקופת השירות של החייל/ת	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
1.26	הכנסת מינימום להגדרת עובד עצמאי	ס' 1 (עמ' 4) פרט 2 לוח י"א לחוק (עמ' 95)		מתעדכן עפ"י השינוי בשכר הממוצע לפי חוק בכל 1 בראשון בכל רבעון.	מתעדכן ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
1.27	תיקרת ההכנסה החייבת בשיעורים מופחתים לעובד עצמאי או מבוטח שאינו עובד ואינו עצמאי. לעובד שכיר החל	צו בדבר שיעורים מופחתים של דמי ביטוח ^א (עמ' 937)	סכום השווה לגבי כל רבעון ל-50% מהשכר הממוצע שהוא בתחילת אותו רבעון.	כנ"ל	כנ"ל
1.28	תוספת אחוזים לשומות של מבוטחים לא שכירים	ס' 345(ב) ת' 2(א) ^א (עמ' 954) ת' 7 ^א (עמ' 958)	תוספת אחוזים לשומה סופית או שומה עצמית המתייחסת לשנת המס הסמוכה שנתקבלה לפני 1 בינואר של השנה השוטפת בהשים לב לשיעור התנודות שחלו בין ממוצע המדדים של שנות הכספים הקודמות לשנה השוטפת ולבין ממוצע המדדים הצפוי ברבעון הראשון של אותה שנה.	אחת לשנה בכל 1 בינואר	ב-1.1
1.29	תשלום נוסף ¹ שאינו עולה על מחצית שכרו החודשי הרגיל של העובד.	ת' 3 ^ב (עמ' 947)	יצורף לשכר אותו חודש, לצורך תשלום דמי ביטוח.	כנ"ל	כנ"ל

¹ תשלום נוסף מוגדר כשכר הניתן לעובד בנוסף לשכר החודשי הרגיל לרבות תשלומים שניתנו כבונוס, או כמענק השתתפות ברווחי המעביד ולמעט הפרשים.

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
1.30	תשלום נוסף ¹ מהמקורות המפורטים בסעיף (2)2 לפקודה הניתן לעובד בנוסף לשכרו הרגיל. תשלום נוסף בעד תקופה שחלה בשנת המס שבה שולם התשלום הנוסף או בעד התקופה שחלה בשנת המס שלאחריה ואשר עלה על מחצית שכרו הרגיל של העובד.	ת' 4 ^b ת' 4 ^b (עמ' 947) תקנות מיוחדות לענין זה (עמ' 945)	1. אם שולם התשלום הנוסף בחודש ינואר יחולק התשלום הנוסף במספר החודשים שבהם הועסק העובד בשנת המס שקדמה לשנת המס השוטפת והמנה תצורף לשכרו החודשי הרגיל של העובד בכל אחד מהחודשים האלה. 2. שולם התשלום הנוסף לאחר חודש ינואר, יחולק התשלום הנוסף במספר החודשים שחלפו מתחילת שנת המס השוטפת בהם הועסק העובד ועד לחודש בו ניתן התשלום הנוסף והמנה תצורף לשכרו החודשי הרגיל של העובד בכל אחד מהחודשים האלה.	עד למקסימום המתעדכן בכל רבעון עפ"י השכר הממוצע.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
1.31	תשלום נוסף בעד תקופה שקדמה לשנת המס השוטפת ואשר עלה על מחצית שכרו הרגיל של העובד.	ת' 4(ב) ^b (עמ' 948)	1. אם שולם התשלום הנוסף בחודשים ינואר עד מרס יש לנהוג לפי פסקה (1) בתקנה 4(א). 2. באם שולם התשלום הנוסף לאחר חודש מרס יחולו הוראות פסקה (2) בתקנה 4(א).	כני"ל	כני"ל

¹ ראה הערה 1 למספר סודר 1.29.

2. מרכיבי שכר וגמלאות הפטורים מתשלום דמי ביטוח

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
2.1	סכום הכנסה של המבוטח העולה על סכום המקסימום.	ס'348(א) (עמ' 77)	לא יובא בחשבון סכום הכנסה של המבוטח מעל המקסימום לענין חישוב תשלום דמי ביטוח. שיטת החישוב הבסיסי ושיטת העדכון ראה מספר סודר 1.2.		בכל רבעון החל מינואר כל שנה.
2.2	גמלאות המוסד לביטוח לאומי גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה	ס'350(א) (1) ס'350(א) (2) (עמ' 77)	כל הגמלאות למעט גמלאות פש"ר ושירות מילואים. גמלאות אלה חייבות בדמי ביטוח בריאות	חקיקה ראשית או עפ"י צו השר באישור ועדת העבודה והרווחה עפ"י סעיף 350(ב) לחוק.	
2.3	גמלת נכות או שאירים המשתלמת למבוטח מכח חוק של מדינת חוץ שאושר ע"י השר בחוק התגמולים.	ס'350(א) (3) (עמ' 77) צווים שונים בנדון	1. לפי חוק הפיצויים של הרפובליקה הפדרלית של גרמניה (עמ' 975). 2. לפי חוק הפיצויים של ממלכת הולנד (עמ' 979).		
2.4	תגמולים לפי חוקי תגמולים הבאים: 1. חוק הנכים 2. חוק משפחות חיילים שנספו במערכה 3. חוק המשטרה (נכים ונספים) 4. חוק נפגעי מלחמה בנאצים 5. חוק נכי רדיפות הנאצים 6. חוק תגמולים לנפגעי פעולות איבה.	ס'350(א) (4) (עמ' 77)	מקבלי גמלאות חייבים אלה גם בתשלום דמי ביטוח בריאות בשיעורים אחידים לפי מצב משפחתי בתנאי שאינם עובדים.	השר, באישור ועדת העבודה עפ"י סעיף 350(ב) לחוק.	

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
2.5	תגמולים לפי סעיפים 63ז', 63ח' לחוק שירות המדינה (גמלאות) נוסח משולב התשי"ל (1970).	ס'350(א) (עמ' 77)			
2.6	שכר שמקבל העובד בתקופה שבעדה מגיעות לו גמלאות מסויימות	ס'351(א) (עמ' 77)	גמלאות דמי פגיעה, דמי לידה או תשלומים לשיקום מקצועי הניתן עפ"י סעיף 88 לחוק. ינוכה דמי ביטוח בריאות מתגמולים אלה.		
2.7	פטור מניכוי למבוטח מקבל קצבת זקנה ומעל גיל הביטוח או מבוטח המשלם בעצמו והגיע לגיל המותנה וטרם קבל קצבת זקנה.	סעיפים 351(ב) 351(ג) (עמ' 78)	לא ינוכו דמי ביטוח משכרו של העובד בעד הזמן בעדו מגיעה למבוטח קצבת זקנה, ובעד הזמן שלאחר הגיע המבוטח לגיל 70 בגבר וגיל 65 באישה, אם לא מגיע לו קצבת זקנה. ינוכה דמי ביטוח בריאות מקצבת זקנה. ב-1.1.98 מבוטח מעל גיל הביטוח ושאינו מקבל קצבת זקנה חייב בניכוי דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות משכרו.		
2.8	פטור למבוטח בעד הזמן שבעדו מגיע למבוטח קצבת נכות לפי פרק ה' או לפי פרק ט'.	ס'351(ד) (עמ' 78)	הפטור מותנה בכך שלמבוטח אין הכנסות אחרות מלבד קצבת הנכות. ינוכה מקצבת נכות דמי ביטוח בריאות.		

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
2.9	מקבל קצבת נכות לפי סעיף 105 או לפי סעיף 200(א)	ס'351(ד) (עמ' 78)	לא ינוכו דמי ביטוח משכר העובד המקבל קצבה בדרגת נכות יציבה, גם אם יש לו המעביד ישלם בעבורו לענפים נפגעי עבודה, פשי"ר ומס מקביל. מקצבת העובד ינוכה דמי ביטוח בריאות.		
2.10	פטור בעד הזמן שבעדו מגיעה לעובד תמורת דמי פגיעה	ס'351(ה) (עמ' 78)	העובד ישלם דמי ביטוח רק מהסכום העודף על סכום שהיה משתלם לו בדמי פגיעה, כאילו לא קיבל תמורת דמי פגיעה.		

3. שומות ומקדמות לצורך חישוב דמי ביטוח

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
3.1	השומה הסופית האחרונה של המבוטח.	תי 1 ^ו (עמ' 953)	השומה הסופית האחרונה לעניין הפקודה של ההכנסה המקורית המפורטים בסעיף 345 לחוק, לפני כל פטור, ניכויים וזיכויים לפי הפקודה בהפחתת סכומים אלה: סכומי דמי ביטוח ומס מקביל המותרים בניכוי לפי סעיף 74א' וסכום שהותר בניכוי לפי סעיף 47(ב)(1) לפקודה מההכנסה האמורה למעט שומה לפי מיטב השפיטה שנערכה לפי סעיפים 145 ו-145א' לפקודה לתקופה של 12 חודשים מיום עריכתה.	הכנסת המקסימום או המינימום מתעדכנת עפ"י השינוי בשכר הממוצע.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
3.2	שומה עצמית	תי 1 ^ו (עמ' 953)	כמשמעותה בסעיף 145(א) לפקודה מהמקורות המפורטים בסעיף 345 לחוק לפני כל פטור ניכויים וזיכויים לפי הפקודה.	כנייל	כנייל
3.3	חישוב מקדמה	2(א) ^ו (עמ' 954)	חישובה של ההכנסה לשנה השוטפת לצורך תשלום דמי ביטוח יהיה על בסיס שומה או שומה עצמית המתייחסת לשנת המס הקודמת הסמוכה ביותר שנתקבלה לפי 1 בינואר של שנת המס השוטפת והוראות 7 יחולו על ההכנסה שחושבה כאמור.	כנייל	כנייל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
3.4	חישוב מקדמה מתוקנת בשנה השוטפת	ת' 2(א) °(2) (עמ' 954)	המוסד רשאי על אף האמור בתקנה הקודמת לחשב את ההכנסה לצורך תשלום מקדמות השנה השוטפת על-פי בסיס הכנסה שלפיה חושבו מחדש מקדמות ובלבד שהשומה או שומה עצמית שנתקבלה לאותה שנת המס שלגביה חושבו מחדש מקדמות תובא בחשבון והוראות תקנה 7 יחולו גם על ההכנסה שחושבה בפסקה זו.	מוגבל עד הכנסת המקסימום או המינימום לעניין זה מתעדכנת עפ"י השינוי בשכר הממוצע.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
3.5	שומה או שומה עצמית של לא עובד ולא עובד עצמאי לשנת המס שמלפני שלוש שנים ויותר.	ת' 2(ב) ת' 2(ג) (עמ' 954)	תחושב ההכנסה עפ"י הצהרת המבוטח עפ"י בקשת המוסד. נמסרה הצהרה על ההכנסה בחודש ינואר של אותה שנה שוטפת תחושב המקדמה הרבעונית הראשונה על בסיס ההכנסה שהוצהר עליה כפול שלוש ותקנות 7-9 יחולו עליה.		כני"ל
3.6	מבוטח שלא המציא שומה כנדרש למוסד.	ת' 3 ° (עמ' 956)	ישלם מקדמה רבעונית על בסיס חכנסת המקסימום שלפיה משתלמים דמי ביטוח כפי שהוא בתחילתו של רבעון האמור בלוח י"א לחוק לאותו מבוטח.	כני"ל	כני"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
3.7	חישוב חדש של מקדמות רבעוניות	ת' 4 ^ו (עמ' 956)	בתנאים הבאים: 1. נתקבלה שומה או שומה עצמית לשנת המס שקדמה לשנה השוטפת. 2. הוגדלה או הוקטנה מקדמת מס הכנסה לפי הוראות סעיף 180 לפקודת מס הכנסה בשיעור של 30% לפחות. 3. בתקופה של שלושה חודשים חלה הגדלה או הקטנה של 20% לפחות במחזור העסקות לעומת מחזור העסקות בתקופה המקביל אשתקד, לעניין זה.	הכנסת המקסימום או המינימום מתעדכנת עפ"י השינוי בשכר הממוצע בכל חודש ראשון בכל רבעון.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
3.8	לגבי מבוטח המשלם מקדמות מס הכנסה לפי מחזור העסקאות כאמור בסעיף 175(ב) לפקודה.	ת' 4(3) ^ו (עמ' 956)	יקודם מחזור העסקאות של השנה הקודמת בשיעור הגידול שחל בממוצע המדדים שבתקופה של השנה השוטפת לעומת ממוצע המדדים בתקופה של השנה הקודמת 1. המוסד שוכנע כי הכנסתו של המבוטח קטנה ב-20% לפחות מהכנסתו ששימשה יסוד לחישוב המקדמה. 2. עפ"י הוראה מינהלית - אישור גובה ההכנסה מרואה חשבון או יועץ מס מוסמך		

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
3.9	שומה סופית לעניין גמלה חוסמת	ת' 11° ת' 11(ב)° (עמ' 960)	אם ארעה למבוטח פגיעה בעבודה תחשב ההכנסה לפיה חוייב הנפגע בתשלום מקדמות לפני הפגיעה כהכנסה לפי שומה סופית ותקנות 4 ו-10 לעניין מקדמות לא יחולו לגבי שנה זו. אם הפגיעה ארעה תוך שני חודשים ראשונים של שנת המס תחשב הכנסה כשומה סופית - ההכנסה שלפיה חוייב המבוטח בתשלום מקדמות בשנת המס שקדמה לפגיעה.	הכנסת המקסימום או המינימום מתעדכנת עפ"י השינוי בשכר הממוצע בכל חודש ראשון בכל רבעון. בשכר הממוצע לפי חוק	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
3.10	קביעת דמי ביטוח בהעדר דו"ח כאמור בס' 173(1) ולא הגישו	ס' 357 (עמ' 80)	רשאי פקיד גבייה שנתמנה לכך ע"י המוסד לקבוע את הסכום המגיע כדמי ביטוח שיש לשלם ורואים כאילו חל פרעון הסכום במועד התשלום שאליה מתייחס הסכום.	כנ"ל	כנ"ל
3.11	קביעת דמי ביטוח בניגוד לדו"ח	ס' 358 (עמ' 80)	אם פקיד גבייה רשאי משוכנע שהכנסותיו של המבוטח או שכר עבודה של עובדי המעביד פלוני עולים על הסכומים הנקובים בדו"ח שהוגש עפ"י התקנות, רשאי הוא לקבוע את הסכום המגיע כדמי ביטוח שיש לשלם ורואים כאילו חל פרעון הסכום במועד התשלום של תקופת התשלום שאליה מתייחס הסכום.	כנ"ל	כנ"ל

4. חישוב דמי ביטוח עבור עובדים

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
4.1	עובד שכיר תושב ישראל שגילו 18 שנה עד 65 שנה בגבר, 60 שנה באישה, שאינו פטור.	ס' 335 ס' 337 לוח י' לחוק (עמ' 94)	עד למחצית השכר הממוצע לפי חוק - לפי שיעורי דמי ביטוח מופחתים. כל שקל נוסף שמעל המחצית השכר הממוצע - חייב בשיעורי דמי ביטוח מלאים	א. בשיעורים המשתנים בצו השר באישור ועדת הכספים ב. בבסיס התשלום מקסימום והכנסת המינימום	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10 לעניין הכנסת מקסימום והכנסת המינימום.
4.2	עובד פחות מ-18 יום בחודש	ת'7(א) ^d ת'7(ב) ^d (עמ' 1003-4)	לפי השכר הממשי המשתלם בעד עבודתו של אותו מעביד, או לפי מינימום ליום כפול מספר ימי עבודה, הכל לפי הגבוה שבשניהם. פטור מדמי ביטוח בריאות.	סודר 1.2 מינימום מספר סודר 1.6 בעניין ההכנסה החייבת.	
4.3	עובד אצל מעבידים שונים	ס'342(ב) (עמ' 74) ס'371(ג) (עמ' 83) ת' 9 ^d (עמ'1006)	כל מעביד חייב בתשלום דמי ביטוח (הכולל חלקו של העובד) מהשכר המשולם על ידו לעובד בגבולות המקסימום. יש לכלול בחישוב דמי הביטוח גם שיעורים מופחתים עד למחצית השכר הממוצע. החל מ-1.1.97 סכום דמי הביטוח שיחושב לעובד מכל המעבידים יכלול תיקרת שכר אחת החייבת בשיעורים מופחתים. מעליה יתרת סה"כ השכר עד למקסימום השכר החייב בשיעורי דמי ביטוח מלאים. יבוצע תיאום דמי ביטוח של כל השכר המשולם לעובד מכל מעסיקיו.		

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
4.4	עובד נכה 100% מקבל קצבה מהמוסד לביטוח לאומי בגין נכות יציבה	ס'351(ד) (עמ' 78)	העובד פטור מתשלום דמי ביטוח, המעביד חייב בתשלום על שכרו של העובד לענפים : נפגעי עבודה, זכויות עובדים בפש"ר (ומס מקביל עד 31.12.96) חייב ניכוי דמי ביטוח בריאות מהקצבה בתנאי שאין הכנסות מעבודה.	א. בשיעורים המשתנים בצו השר באישור ועדת הכספים ב. בבסיס התשלום מקסימום ראה מספר סודר 1.2, מינימום מספר סודר 1.6 בעניין ההכנסה החייבת.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10 לעניין הכנסת מקסימום וחכנסת המינימום.
4.5	עובד נכה 100% שדרגת נכותו נקבעה ע"י מוסדות אחרים כגון : צה"ל, נכי תאונות, רדיפות הנאצים ועוד.	ס'351(ד) (עמ' 78)	משלם ככל עובד אחר. ניכוי דמי ביטוח בריאות מהקצבה בתנאי שאין הכנסות מעבודה.	לעניין השכר במקסימום ראה סודר 1.2 לעניין מינימום שכר ראה סודר 1.6.	תיקרות המקסימום ומינימום שיעורים מופחתים ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
4.6	עובד/ת שהגיע/ה לגיל זכאות לקצבת זקנה אך לא מעל 70 שנה בגבר, ו-65 שנה באישה ולא מימש את זכאותו לקבלת הקצבה.	ס'351(ב) (עמ' 78)	ישולמו דמי ביטוח בכל הענפים להוציא אבטלה, נכות ותאונות וסיעוד, על חשבון המעסיק עד 31.12.97.. המבוטח חייב בתשלום דמי ביטוח בריאות. המל מ-1.1.98 העובד חייב גם בתשלום דמי ביטוח לאומי בנוסף לביטוח בריאות.	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
4.7	עובד/ת שהגיע/ה לגיל זכאות ומקבל קצבת זקנה או מעל גיל 70 שנים בגבר ו-65 שנים באישה	ס'351(ב) (עמ' 78)	אין לנכות משכרו של העובד כל דמי ביטוח. המעביד חייב בתשלום לענפים: נפגעי עבודה, זכויות עובדים בפש"ר (ומס מקביל עד 31.12.96) בלבד. מקצבת הזקנה ינוכה דמי ביטוח בריאות.	לעניין השכר במקסימום ראה סודר 1.2 לעניין מינימום שכר ראה סודר 1.6	תיקרות המקסימום ומינימום שיעורים מופחתים ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
4.8	עובד ישראלי בחו"ל כאמור בסעיף 76 לחוק ועובד בכלי שיט או טייס	ס' 78 (עמ' 19) ת' 21 ^ד (עמ'1029)	דמי ביטוח מחושבים על מלוא הכנסתו במטבע ישראלי ולפי מלוא התמורה במטבע ישראלי ובמטבע זר. כולל דמי ביטוח בריאות.	כנ"ל	כנ"ל
4.9	עובד שאינו תושב ישראלי	ס'335(א) ס'335(ג) ס'335(ו) (עמ' 72)	המעביד חייב בתשלום לענף נפגעי עבודה, אימחות ופש"ר. העובד משלם מחצית השיעור לענף אימחות. אינו מבוטח בביטוח בריאות.	כנ"ל	כנ"ל
4.10	עובד במשק בית	ס'371(1) (י"א) ת' 8 (עמ' 1004-5)	שיעור מיוחד משכרו הממשי אך לא פחות מהמינימום כמשמעותו לפי מספר סודר 3 מחולק ל-25. המעביד רשאי לנכות משכר העובד, 1% מהשכר ששולם לו או מהמינימום ליום כפול מספר ימי עבודה בתקופת התשלום לפי הגבוה ביותר.	מינימום שכר ראה מספר סודר 1.6	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
4.11	עובד בחופשה ללא תשלום שאינה עולה על 2 חודשים ואינו עובד או אינו עובד עצמאי. * עובד הנמצא בחופשה ללא תשלום מעל חודשים ראה מספר סודר 101	ס' 371(1) (ו) ת' 6 ^d (עמ' 1003)	המעביד חייב בתשלום לפי מינימום פרט 1 של לוח י"א לחוק למעט לענפים : נפגעי עבודה ופש"ר רשאי לנכות מכל סכום המגיע ממנו לעובד את דמי הביטוח ששילם כאמור.	כ"ל	מתעדכן ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
4.12	חייל בשירות קבע	ס' 377 (עמ' 85) תקנות בדבר חייל בשירות סדיר (עמ' 931)	אוצר המדינה חייב בתשלום לענפים : זקנה ושאיירים, אימהות, ילדים, נכות כללית וסיעוד. הניכוי משכר החייל הוא בהתאם לענפים בהם החייל מבוטח. החייל ישלם דמי ביטוח בריאות לפי המצב המשפחתי של החייל.	מינימום שכר ראה מספר סודר 1.6.	מתעדכן ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
4.13	חבר קיבוץ או מושב שיתופי	סי 5ב ^א (עמ' 909-15)	החישוב הבסיסי ושיטת העדכון ראה מספרים סודרים 1.25-1.21		כ"ל
4.14	חבר אגודה	סי 5א(א) ^א (עמ' 909)	האגודה תשלם דמי ביטוח מהכנסותיו מהמקורות בסעיפים 2(1), 2(4), 2(8) לפקודת מס הכנסה דמי הביטוח יחושבו לפי התשלומים ששולמו ממקורות אלה ע"י האגודה תוך שנת המס.		כ"ל
4.15	עובד בשירות דיפלומטי או קונסולרי א. שהמעביד חייב בתשלום דמי ביטוח עפ"י חוזה עם המוסד. או עפ"י אמנה בינלאומית או - ב. המעביד משלם למעשה דמי ביטוח גם באין חוזה כאמור (ראה מספר סודר 5.5 וגם 5.6)	סי 335 סי 337 (עמ' 73) לוח י' לחוק (עמ' 94)	החישוב הבסיסי ושיטת העדכון ראה מספר סודר 5.5		כ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
4.16	שוטר כמשמעותו בחוק המשטרה (נכים ונספים) תשט"ו-1955 או סוהר כמשמעותו בחוק שירות בתי סוהר (נכים ונספים) תש"ך-1960. כולל עובדי שירותי הבטחון.	ס' 342(ג) (עמ' 74) ס' 75 (א) (1) (עמ' 18)	ישולמו דמי ביטוח לענפי המוסד למעט עפ"י הסעיפים הבאים: לפי סעיף 342(ג) אין גובים את חלקו של השוטר או הסוהר לענף אבטלה. לפי סעיף 75(1) אין השוטר או הסוהר מבוטח בענף נפגעי עבודה. חייב בדמי ביטוח בריאות.		
4.17	תנאים לקביעה בתקנות שמעביד שאושר לכך ישלם דמי ביטוח מופחתים לעניין סעיף 340.	ס' 343 (עמ' 75)	1. הוא מעביד לפחות חמש מאות עובדים 2. הוא חייב בתוקף חוק הסכס קיבוצי או חוזה עבודה לשלם לעובדים שכר בעד הזמן שבעדו משתלמים דמי פגיעה בעבודה לפי סעיף 92 וסף הכל השכר אינו קטן מדמי הפגיעה (להלן - תמורת דמי הפגיעה).		

5. חישוב דמי ביטוח לעובדים עצמאים

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
5.1	עובד עצמאי	ס' 335 ס' 337 (עמ' 73-72) ס' 341 (עמ' 74)	משלם שיעורים מופחתים כעובד עצמאי עד תיקרת הכנסה נתונה (ראה סודר 1.7) בין תיקרת הכנסה זו ועד למקסימום (ראה סודר 1.3) משלם שיעורים מלאים על הכנסותיו בשנה השוטפת.	לעניין בסיס מקסימום ראה מספר סודר 1.3.	מתעדכן לעניין מקסימום מינימום הכנסה. הכנסה לעניין שיעורים מופחתים 1.1-ב 1.4-ב 1.7-ב 1.10-ב
5.2	א. עובד לשעה בעבודה לא לצורך עסקו או משלח ידו של המעביד. ב. עובד לצורך עסקו או משלח ידו של המעביד אם כלל מספר שעות העבודה אצל אותו מעביד אינו עולה על ארבע שעות לשבוע.	ת'1(1) ^d ת'1(2) ^d (עמ' 999) ת'2(1) ^d (עמ' 1001)	רואים את הכנסותיו בשנה השוטפת לעניין תשלום דמי ביטוח. מהמקורות בסעיפים 2(2) לפקודת מס הכנסה כעובד עצמאי, ראה סודר 5.1.	כנ"ל	כנ"ל
5.3	תושב בישוב חקלאי בכפיפות לתנאים המפורטים בתקנות	ת'16(א) ^d (עמ' 1018)	משלם לפי הכנסת מינימום בפרט 2 של לוח י"א לחוק.	לאותו עניין ראה סודר 1.3 וסודר 1.7.	כנ"ל

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
5.4	עובד עצמאי מעל גיל הזכאות לקצבת זקנה, או מתחת לגיל 18	ס'351(ג) (עמ' 78) תקנות מס מקביל ס'2(ב) (עמ'1192)	משלם לפי הכנסותיו כעובד עצמאי, לענף נפגעי עבודה בלבד (ומס מקביל עד 31.12.96). פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות על השכר והכנסה, ישלם דמי ביטוח בריאות מקצבת הזקנה. אם אין לו קצבת זקנה ישלם דמי ביטוח בריאות בעצמו.	לאותו עניין ראה מספר סודר 1.3 ומספר סודר 1.7	מתעדכן לעניין מקסימום מינימום הכנסה. הכנסה לעניין שיעורים מופחתים ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
5.5	א. עובד אצל מעביד זר שמקום מגוריו אינו בישראל ואין מען למסירת מסמכים משפטיים. ב. עובד בשירות ארגון בעל חסינות בינלאומית.	ת'1(4) ^d (עמ' 999) ת'2(1) (עמ'1001)	לצורך תשלום דמי ביטוח מבוטח בפרק י"א לחוק משלם על כל הכנסותיו כעובד עצמאי. כולל תשלומים המשתלמים לו ע"י מעבידו עפ"י חוזה שנערך בתו"ל ואם אינו מבוטח בפרק ב' לחוק, משלם על כל הכנסותיו כעובד עצמאי - לענף נפגעי עבודה בלבד, ומס מקביל. (עד 31.12.97).	לאותו עניין ראה מספר סודר 1.3, ומספר סודר 1.7.	כנ"ל
5.6	עובד בשירות דיפלומטי או קונסולרי של מדינת חוץ ואין מעבידו משלם בעדו.	ת'1 (5)(א) ^d ת'1 (5)(ב) ^d (עמ'1000) ת'2(1) ^d (עמ'1001)	חייב בתשלום דמי ביטוח כעובד עצמאי על הכנסותיו בשנת המס השוטפת (ראה גם סודר 5.5)	מקסימום או מינימום ההכנסה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	כנ"ל

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
5.7	מבוטח שהוא גם עובד וגם עובד עצמאי	ת"צ ^d (עמ' 1010)	ישולמו בעדו דמי ביטוח כעובד שכיר (הכל לפי העניין) ויחויב בדמי ביטוח כעובד באותה שנה ולבין המקסימום שנקבע לעובד עצמאי לפי סעיף 348(א) לחוק, פרט 2 בלוח י"א (מקסימום) על הכנסותיו בשנה השוטפת.	לאותו עניין ראה מספרים סודרים 1.2, 1.3, עבור מקסימום שכר והכנסה בהתאמה.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
5.8	עובד עצמאי שהוא גם חייל בשירות קבע	תקנות בדבר חייל בשירות קבע תקנה 3 (עמ' 932)	ישלם על הכנסותיו כעובד עצמאי שאינן עולות על ההפרש בין שכרו כחייל לבין המקסימום הנקוב בפרט 2 של לוח י"א. משלם שיעור ד"ב מיוחד עפ"י האמור בתקנה 3 שם.	מקסימום ההכנסה לעניין זה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	כ"ל
5.9	מבוטח תושב ישראלי השהה בחו"ל מעל 6 חודשים.	ת"צ ^d (עמ' 1027)	ישלם על הכנסותיו כלא עובד ולא עובד עצמאי.	כ"ל	כ"ל
5.10	בני זוג העוסקים באותו מפעל או עסק	ת"צ ^d (עמ' 1034-36)	אם הכנסתם מעיסוקם במפעל או בעסק ממנה משתלמים דמי ביטוח לפי סעיף 345 לחוק, נקבעה על פי שומה משותפת, או שומת יחיד או שומה של כל בן זוג בנפרד כאשר אחד מהם שכיר, תחולק ההכנסה מהעסק לפי שיעור החלוקה שעליה הצהירו למוסד בני הזוג, או אחד מהם בתנאים המתקיימים בתקנה, ובתנאי שהכנסת המינימום האמורה לעניין בפרט 1 בלוח י"א שהיא מחושבת כסכום השווה ל-15% מהשכר הממוצע.	כ"ל	כ"ל

6. חישוב דמי ביטוח למבוטחים שאינם עובדים ואינם עובדים עצמאיים

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
6.1	מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי שמלאו לו 18 שנה וטרם מלאו 65 שנה.	ס' 335 עמ' 72 ס' 342(א) (עמ' 74) לוח י"א לחוק (עמ' 95)	חייב על הכנסותיו שלא מעבודה. המינימום נקבע לפי מספק סודר 1.8 והמקסימום לפי סודר 1.4. אם הכנסתו פחות מ-25% מהשכר הממוצע, ישלם ביטוח בריאות לפי מינימום במספר סודר 1.6.	לאותו עניין ראה מספרים סודרים 1.4, 1.7, 1.8	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
6.2	מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי בגיל +65 ומקבל קצבת זקנה		ינוכה דמי ביטוח בריאות מקצבת הזקנה שלו.		
6.3	מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי בגיל +65 ואינו מקבל קצבת זקנה		ישלם בעצמו דמי ביטוח בריאות לפי המינימום שנקבע במספר סודר 1.6.		
6.4	מבוטח נתמך סעד	ת"ד 17 ^d (עמ' 1020)	אם הוא עובד עצמאי, ישלם לפי מינימום בפרט 2 בלוח י"א. אם הוא אינו עובד ואינו עצמאי, מינימום לפי פרט 3 בלוח י"א לחוק. לעניין ביטוח בריאות לפי מינימום במספר סודר 1.6.	ראה מספר סודר 1.7 או מספר סודר 1.8.	כני"ל
6.5	מחוסר עבודה, מובטל לא עבד מחמת מחלה, תאונה, השבתה ולא קיבל שכר בתום תקופה שלא תעלה על שני חודשי עבודה בשנת מס.	ת"ד 11 ^d (עמ' 1008)	לאחר התקופה האמורה בתקנה ישלם בתור לא עובד ולא עובד עצמאי לפי המינימום האמור בפרט 4 של לוח י"א לחוק, בתנאי שאין לו הכנסה. לעניין ביטוח בריאות, ישלם לפי מינימום במספר סודר 1.6.	ראה מספר סודר 1.9.	כני"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
6.6	מובטל שקבל דמי אבטלה לחודש מלא לפי פרק 11	סי'348(ד) (עמ' 77)	ישלם דמי ביטוח כאילו הכנסתו קבועה במינימום בפרט 3 בלוח י"א. לעניין ביטוח בריאות, ישלם לפי מינימום במספר סודר 1.6.		ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
6.7	עובד עצמאי שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר, 60 שנים באישה ואינו באותו הזמן גם עובד, ולפחות 50% מהכנסתו אינם מהמקורות המפורטים בסעיף 2(1), (8) לפקודה.	ת' 4 ^d (עמ'1014)	ישלם בשיעור כמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי מהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיפים 2(4) עד (7) ו-9) לפקודה למעט הכנסתו מפנסיה. במקרה כזה ישלמו על ההפרש שבין הכנסת המבוטח המפורטת לעיל ולבין המקסימום הנקוב בפרט 4 של לוח י"א. חייב בדמי ביטוח בריאות.	ראה מספר סודר 1.5	כנייל
6.8	עובד שאין עיקר הכנסתו משכר וטרם הגיע לגיל המזכה אותו בקצבת זקנה והוא אינו עובד עצמאי	ת' 15 ^d (עמ'1016)	ישולמו בעדו דמי ביטוח על הכנסתו מעבודה, ובצירוף הכנסתו לא מעבודה בסניפים 2(1)-(7), (9) לפקודת מס הכנסה, בגבולות המקסימום הקבוע בפרט 3 של לוח י"א לחוק. זאת אם הכנסתו הכוללת עולה על מחצית השכר הממוצע כמשמעותו בחוק.	ראה מספר סודר 1.5	כנייל

7. חישוב דמי ביטוח לסוגים שונים של שוהים בפנסיה מוקדמת

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
7.1	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה ויש לו הכנסה מפנסיה למעט אישה נשואה שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית, ולמעט מבוטח ברשות.	ת' 12(א) ^d (עמ'1009)	חייב בתשלום דמי ביטוח מהפנסיה המשתלמת לו בעד החודש שקדם למועד התשלום בשיעור שנקבע מעת לעת. מהסכום השווה למחצית הפנסיה או מהסכום השווה למינימום האמור פרט 3 של לוח י"א מחולק ל-12 לפי הסכום הגבוה ביניהם, ובלבד שלא תובא בחשבון הכנסה העולה על המקסימום האמורה בפרט 1 בלוח י"א לחוק. ישלם דמי ביטוח בריאות על מחצית הפנסיה לכל הפחות לפי המינימום שנקבע במספר סודר 1.6.	לעניין הכנסת מקסימום ראה מספר סודר 1.8.	מתעדכן עם השינוי בשכר לפי חוק ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
7.2	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר, ו-60 שנים באישה שיש לו בנוסף לפנסיה גם הכנסה בתור עובד עצמאי.	ת' 12 א (ה) ^d (עמ'1010)	ישלם דמי ביטוח מהכנסתו מפנסיה (ראה מספר סודר 63) לאחר שהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2(1) ו-8) לפקודה הובאה בחשבון, ומלבד שלא תובא בחשבון לעניין זה הכנסה העולה על ההפרש שבין הכנסתו בתור עובד עצמאי לבין המקסימום לשנה בפרט 2 בלוח י"א לחוק. ישלם גם דמי ביטוח בריאות.	לעניין הכנסת מקסימום ראה מספר סודר 1.3.	כנייל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
7.3	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר, ו-60 שנים באישה, ויש לו בנוסף לפנסיה גם הכנסה בתור עובד.	ת'12א(ו) (עמ'1010)	ישולמו בעדו דמי ביטוח מהכנסתו המפורטים בסעיף 2(2) לפקודה, ומלבד שלא תובא בחשבון לעניין זה הכנסה העולה על ההפרש בין הכנסתו מעבודה בחודש שבעדו משתלמים דמי ביטוח ולבין המקסימום כאמור בפרט 1 בלוח י"א לחוק. ישלם גם דמי ביטוח בריאות.	לעניין מקסימום ראה מספר סודר 1.2.	מתעדכן עם שינוי בשכר לפי חוק ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
7.4	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה ויש לו בנוסף לפנסיה גם הכנסה בתור עובד עצמאי	ת'13 (א) ^d (עמ'1011)	ישולמו בעדו דמי ביטוח מהכנסתו מהפנסיה, לאחר שהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיפים 2(1)(2) ו-8 לפקודה, הובאה בחשבון ובלבד שלא תובא בחשבון לעניין זה הכנסה העולה על ההפרש בין הכנסתו מהמקורות האמורים ולבין המקסימום שנקבע בפרט 2 בלוח י"א לחוק. ישלם לביטוח בריאות על מחצית הפנסיה.	לעניין הכנסת מקסימום ראה מספר סודר 1.3	כנייל
7.5	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה ויש לו בנוסף לפנסיה הכנסות בשיעור שאינו פחות מ-50% אינם ממשלח ידו, ממקורות המפורטים בסעיף 2(1) ו-8 לפקודה.	ת'14ג) ^d (עמ'1015)	ישולמו בעדו דמי ביטוח גם ממחצית הכנסתו גם מפנסיה לאחר שהכנסותיו בתור עובד עצמאי וגם לא עובד עצמאי הובאו בחשבון, בהפרש עד למקסימום האמור בפרט 4 בלוח י"א לחוק. ישלם לביטוח בריאות על מחצית הפנסיה.	לעניין הכנסת המקסימום ראה מספר סודר 1.5.	כנייל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
7.6	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה ויש לו בנוסף לפנסיה הכנסות לא מעבודה בשיעור שאינו פחות מ-50%	ת'15(ג) ^d (עמ'1017)	ישולמו בעדו דמי ביטוח מהכנסה מפנסיה לאחר שהכנסותיו בתור עובד ובתור לא עובד ולא עובד עצמאי הובאו בחשבון, בהפרש עד למקסימום בפרט 1 בלוח י"א לחוק. ישלם לביטוח בריאות על מחצית הפנסיה.	לעניין הכנסת המקסימום ראה מספר סודר 1.2.	כנייל

8. חישוב דמי ביטוח לסוגי עולים חדשים

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
8.1	עולה בן שישים וחמש שנה ומעלה בגבר, ושישים שנה ומעלה באישה	פועל יוצא של ס'240(1) (עמ' 54)	אם המבוטח לא עובד הוא אינו מבוטח בלי קשר להכנסתו. אם הוא עובד שכיר, המעביד ישלם בעבורו לענפים נפגעי עבודה ופשי"ר (ומס מקביל עד 31.12.96). משכר העובד ינוכו דמי ביטוח. אם המבוטח עצמאי והכנסתו עולה על 5% ישלם רק לענף נפגעי עבודה (ומס מקביל עד 31.12.96), בתום שנה לשהותו בארץ. ישלם דמי ביטוח בריאות בשיעור אחיד התלוי במצב המשפחתי.		
8.2	עולה שגילו אינו עולה על שישים שנים בגבר וחמישים וחמש שנים באישה	ס'351יא (2) (עמ' 78)	לא עובד או שהכנסתו אינה עולה על 5% מהשכר הממוצע. פטור מתשלום דמי ביטוח למשך שנה מיום עליתו ארצה. החל מהחודש ה-13 יבוטח כלא עובד ולא עובד עצמאי לפי מינימום בפרט 3 לחוק. ישלם דמי ביטוח בריאות לפי מינימום שנקבע במספר סודר 1.6. אם הוא עובד שכיר ישתלמו בעבורו כמקובל דמי ביטוח כמו לעובד שכיר. אם הוא עובד עצמאי ישלם דמי ביטוח על הכנסותיו כמקובל כמו עובד עצמאי.		
8.3	עולה בהכשרה מקצועית		(ראה מספר סודר 13.1-13.2)		

9. חישוב דמי ביטוח לעובדים בחופשה ללא תשלום

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
9.1	עובד בחופשה ללא תשלום שאינה עולה על 2 חודשים ואינו עובד או אינו עובד עצמאי. * עובד הנמצא בחופשה ללא תשלום מעל חודשיים ראה מספר סודר 101.	ס' 371(1) (ו) (עמ' 83) ת' 6 ^d (עמ' 1003)	המעביד חייב בתשלום לפי מינימום פרט 1 של לוח י"א לחוק למעט לענפים: נפגעי עבודה ופש"ר. רשאי לנכות מכל סכום המגיע ממנו לעובד את דמי הביטוח ששילם כאמור. ישלם דמי ביטוח בריאות לפי מינימום שנקבע במספר סודר 1.6.	לעניין המינימום לעובד ראה סודר 1.6.	מתעדכן ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
9.2	עובד בחופשה ללא תשלום בתקופה העולה על 2 חודשים.	ת' 1(3) ^d (עמ' 999) ת' 2(2) ^d (עמ' 1001)	אם יש לו הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2(4) עד (9) לפקודה. אין לו הכנסה או שהכנסתו אינה מגיעה למינימום האמור בפרט 4, ישלם לפי מינימום בפרט זה. ישלם דמי ביטוח בריאות לפי מינימום שנקבע במספר סודר 1.6.	לעניין ראה סודר 1.9	כנייל
9.3	עובדת נשואה שהיא עובדת הנמצאת בחופשה ללא תשלום והשווה בחו"ל עם בעלה, ואינה עובדת עצמאית.	ת' 20(א) ^d (ב) 3) ^d (עמ' 1027)	תשלם בעד תקופת שהותה בחו"ל לפי מינימום של פרט 4 בלוח י"א לחוק.	ראה מספר סודר 1.9	כנייל

10. חישוב דמי ביטוח לחיילים ובנות בשירות לאומי

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
10.1	מתגייס שטרם מלאו לו 20 שנה בו ביום החל בשירות סדיר לפי חוק שירות הבטחון.	ת"א ¹ (עמ' 1008) ת" 2 בתקנות פטור מתשלום למבוטח לעל"ע ¹	אינו עובד, או אינו עובד ואינו עובד עצמאי והכנסתו אינה עולה על המינימום בפרט 3 בלוח י"א. פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות.		יהיה פטור מיום מלאו לו 18 שנים, תקופה עד 12 חודשים.
10.2	חייל בשירות חובה כל עוד אינו עובד או עובד עצמאי, או לומד במוסד תורני או בישיבה בתקופת התנדבות לשירות סדיר.	ת" 12 בתקנות ביטוח ברשות (עמ' 375)	דמי הביטוח השנתיים בשיעור 1% מסכום המינימום בפרט 3 של לוח י"א לחוק, וישולמו ע"י אוצר המדינה. פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות		
10.3	חייל הלומד ב"ישיבת ההסדר" בתקופת היותו בשירות חובה.	פועל יוצא של תקנה 12(ה) (עמ' 375)	אם הכנסתו אינה עולה על 5% מהשכר הממוצע, יחוייב כלא עובד ולא עובד עצמאי וישלם לפי המינימום האמור.		
10.4	חייל בשירות קבע	ס' 377 (עמ' 85) תקנות בדבר חייל בשירות סדיר	אוצר המדינה חייב בתשלום לענפים: זקנה ושאיירים, אימהות, ילדים, נכות כללית וסיעוד. הניכוי משכר החייל הוא בהתאם לענפים בהם החייל מבוטח. חייב בדמי ביטוח בריאות בהתאם למצב משפחתי שלו.		

1. לעל"ע - לא עובד ולא עובד עצמאי.

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
10.5	עובד עצמאי שהוא גם חייל בשירות קבע	תקנות בדבר חייל בשירות קבע תקנה 3 (עמ' 931)	ישלם על הכנסותיו כעובד עצמאי שאינן עולות על ההפרש בין שכרו כחייל לבין המקסימום הנקוב בפרט 2 של לוח י"א.	מקסימום ההכנסה לעניין זה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
10.6	בת המשרתת בשירות לאומי בהתנדבות	ס' 348(ה) (עמ' 77)	מבוטחת כלא עובדת ולא עובדת עצמאית לפי בסיס מינימום. 5% מהשכר הממוצע לפי חוק.	מינימום ההכנסה לעניין זה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	כ"ל.

11. חישוב דמי ביטוח לעובדים אצל מעסיק בעד נתינות זרה¹

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
11.1	א. עובד אצל מעביד זר שמקום מגוריו אינו בישראל ואין מען למסירת מסמכים משפטיים. ב. עובד בשירות ארגון בעל חסינות בינלאומית.	ת'1(4) ^d (עמ' 999) ת'2(1) (עמ' 1001)	לצורך תשלום דמי ביטוח מבוטח בפרק ב' לחוק. משלם על כל הכנסותיו כעובד עצמאי. כולל תשלומים המשתלמים לו ע"י מעבידו עפ"י חוזה שנערך בחו"ל אם אינו מבוטח בפרק ב' לחוק, משלם על כל הכנסותיו כעובד עצמאי - לענף נפגעי עבודה בלבד, (ומס מקביל עד 31.12.96).	מקסימום או מינימום ההכנסה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
11.2	עובד בשירות דיפלומטי או קונסולרי של מדינת חוץ ואין מעבידו משלם בעדו.	ת'1 (5)(א) ^d ת'1 (5)(ב) ^d (עמ' 1000) ת'2(1) ^d (עמ' 1001)	חייב בתשלום דמי ביטוח כעובד עצמאי על הכנסותיו בשנת המס השוטפת (ראה גם סודר 11.1).	כנ"ל	כנ"ל
11.3	עובד בשירות דיפלומטי או קונסולרי א. שהמעביד חייב בתשלום דמי ביטוח עפ"י חוזה עם המוסד. או עפ"י אמנה בינלאומי או - ב. המעביד משלם למעשה דמי ביטוח גם באין חוזה כאמור.	ס' 335 (עמ' 72) ס' 337 (עמ' 73) לוח י' לחוק (עמ' 94)	החישוב הבסיסי ושיטת העדכון ראה מספר סודר 11.1.	כנ"ל	כנ"ל

1. ראה גם לגבי עובדים אצל מעסיקים תושבי השטחים (נושא 18).

12. חישוב דמי ביטוח לתלמידים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה ותלמידי ישיבה

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
12.1	תלמיד במוסד להשכלה גבוהה בארץ, למעט אישה נשואה, או פטור מתשלום דמי ביטוח	ת'19 ^d (עמ'1021)	שיעור דמי הביטוח למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי לפי הכנסת מינימום בפרט 3 בלוח י"א לחוק. חייב בדמי ביטוח בריאות לפי מינימום שנקבע במספר סודר 1.6.	עפ"י השכר הממוצע, ראה מספר סודר 1.8.	ב-1.7 בכל שנה החל מ-1.1.95 בכל רבעון.
12.2	תלמיד הלומד לקראת תואר ראשון ושני בפקולטה לרפואה במוסד מוכר בחו"ל לפי התקנות.	ת'20(א) (ב) (2) ^d (עמ'1027)	כמו מבוטח השוהה בחו"ל 6 חודשים (מספר סודר 15.2). חייב בדמי ביטוח בריאות לפי מינימום שנקבע לפי מספר סודר 1.6.	ראה מספר סודר 1.8 וסודר 1.9. בהתאם לתקופת הביטוח.	מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע לפי חוק. ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
12.3	תלמיד הלומד במוסד תורני או בישיבה בארץ	ס'348(ה) (עמ' 77)	באין לו הכנסה או שהכנסתו אינה מגיעה למינימום האמור בפרט 3 בלוח י"א יראו כאילו הכנסתו היא במינימום האמור. חייב בדמי ביטוח בריאות לפי מינימום שנקבע במספר סודר 6.		

13. חישובי דמי ביטוח לשוהה בהכשרה מקצועית

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
13.1	מי שמצוי בהכשרה מקצועית שאינו במעמד של עולה	ת'19א ^ד (עמ'1025) ת'4א' ביטוח אימהות (עמ'723)	המעביד משלם דמי ביטוח בעבור השוהה בהכשרה מקצועית 0.4% מסכום המינימום לפי פרט 3 בלוח י"א כפול שניים לענף נפגעי עבודה, השוהה בהכשרה מקצועית חייב בתשלום דמי ביטוח מסכום המינימום לפי פרט 3 בלוח י"א מחולק ב-3 למי שמבוטח בפרק ב' לכל הענפים. באם המבוטח הנדון הוא תלמיד שמוסד להשכלה גבוה ממנו דמי ביטוח לפי תקנה 19, הוא פטור מלשלם את חלקו בדמי ביטוח. חייב בדמי ביטוח בריאות לפי מינימום שנקבע במספר סודר 1.6.	ראה מספר סודר 1.8.	מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע לפי חוק. ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
13.2	עולה חדש העובד ללא תמורה בקיבוץ ולומד באולפן	ת'19א ^ד (עמ'1025)	מבוטח בתקופה של 12 חודשים מיום עליתו. ישולם דמי ביטוח בעבורו כמו ששוהה בהכשרה מקצועית. באם השוהה ממשיך לשהות מעבר ל-12 חודשים הוא יסווג בסוג 03 בביטוח חברי קיבוצים.	כנייל	כנייל
13.3	עולה חדש העובד ללא תמורה במוסד להשכלה גבוהה במחקר או לימוד בתחום מקצועי או מומחיותו	ת'19א ^ד (עמ'1025)	יבוטח כמי ששוהה בהכשרה מקצועית בתקופה עד 12 חודשים בתנאי שתקופה זו חלה תוך 24 חודשים מיום העליה.	כנייל	כנייל

14. חישוב דמי ביטוח למצויים במעצר או מאסר

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
14.1	עציר במאסר בישראל עד שנה	ת'3(א) (עמ' 949) ת'18(ב) ^d (עמ' 1021)	הכנסותיו אינן עולות על המינימום לשנה כאמור בפרט 3 בלוח י"א לחוק. פטור מדמי ביטוח בריאות	ראה סודר 1.8	כני"ל
14.2	מבוטח שהוא אסיר/ עציר מעל שנה. מבוטח אסיר/עציר בתקופה פחות משנה ראה סודר 14.1.	ת'18(א) (עמ' 1021)	ישולמו מאת אוצר המדינה בעד התקופה החל מיום מאסרו או מעצרו עפ"י השיעור למינימום בפרט 3 בלוח י"א לחוק ובלבד שאין למבוטח בתקופת התשלום כאמור מעביד החייב בתשלום דמי ביטוח בעדו פטור מדמי ביטוח בריאות.	ראה מספר סודר 1.8.	כני"ל
14.3	עציר במאסר בחו"ל	ת'3(ב) (עמ' 949) (עמ' 876) ת'18(ב) (עמ' 1021)	פטור מתשלום לכל תקופת מעצרו/מאסרו. פטור מדמי ביטוח בריאות		

15. חישוב דמי ביטוח לתושבים ישראלים השוהים בחו"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
15.1	עובד ישראלי בחו"ל כאמור בסעיף 76 לחוק ועובד בכלי שייט או טייס	ס' 38 (עמ' 19) ת' 21 ^d (עמ' 1021)	דמי ביטוח מחושבים על מלוא הכנסתו במטבע ישראלי ולפי מלוא התמורה במטבע ישראלי ובמטבע זר.	כנ"ל	כנ"ל
15.2	מבוטח תושב ישראלי השוהה בחו"ל מעל 6 חודשים.	ת' 20 ^c (עמ' 1027)	משלם לפי הכנסותיו החייבות בדמי ביטוח. כמו לא עובד ולא עובד עצמאי. ואם אין לו הכנסה או שהכנסתו אינה מגיעה למינימום האמור בפרט 4 בלוח י"א ישלם לפי המינימום האמור.	כנ"ל ראה מספר סודר 1.9	כנ"ל
15.3	תלמיד הלומד לקראת תואר ראשון ושני בפקולטה לרפואה במוסד מוכר בחו"ל לפי התקנות.	ת' 20 ^d (עמ' 1027)	מבוטח כמו לא עובד ולא עובד עצמאי ראה מספר סודר 15.2.	כנ"ל	כנ"ל
15.4	מבוטח הלומד במוסד תורני או בישיבה בתוך לארץ מוכר.	ת' 20 ^d (עמ' 1027)	ראה סודר 15.2.		
15.5	עובדת נשואה שהיא עובדת הנמצאת בחופשה ללא תשלום והשוהה בחו"ל עם בעלה, ואינה עובדת עצמאית.	ת' 20(א) ^d (עמ' 1027)	תשלם בעד תקופת שחותה בחו"ל לפי מינימום של פרט 4 בלוח י"א לחוק.	ראה מספר סודר 1.9.	כנ"ל
15.6	עציר במעצר בחו"ל	ת' 3(ב) (עמ' 949) (עמ' 876) ת' 18(ב) (עמ' 1021)	פטור מתשלום	פטור לכל תקופת מעצר/מאסרו	

16. חישוב דמי ביטוח למבוטחים בגיל הפרישה (65 שנים בגבר, 60 שנים באישה)

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
16.1	עובד שהגיע לגיל 65 בגבר ו-60 באישה ומקבל קצבת זקנה.	ס' 351(ב) (עמ' 78) תקנות מס מקביל 2(א)	המעביד משלם דמי ביטוח לענפים נפגעי עבודה, פש"ר (ולמס מקביל עד 31.12.96). העובד פטור מתשלום דמי ביטוח. ינוכה מקצבת זקנה של העובד דמי ביטוח בריאות בלבד.	המקסימום והמינימום מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
16.2	עובד שהגיע לגיל 65 בגבר ו-60 באישה אינו מקבל קצבת זקנה	ס' 335 (עמ' 73-72) בענפים מסוימים ס' 6(ג)	המעביד ישלם דמי ביטוח לענפי הביטוח (למס מקביל עד 31.12.96), למעט נכות כללית, נפגעי תאונות ואבטלה. החיקוק לגבי ענפים אלה מגביל את גילאי הביטוח (65 שנה בגבר, 60 שנה באישה) ולוקח בחשבון רק אותם ענפים שבהם משלם המעביד דמי ביטוח בעד העובד. ינוכה משכרו של העובד רק דמי ביטוח בריאות. החל מ-1.1.98 יחוייב גם העובד לענפי הביטוח בנוסף לביטוח בריאות.	כנייל	כנייל
16.3	עובד שהגיע לגיל 70 שנים בגבר 65 שנים באישה	ס' 351(ב) ס' 351(ג) תקנות מס מקביל 2(ב)	המעביד משלם דמי ביטוח לענפים: נפגעי עבודה, פש"ר ומס מקביל. העובד פטור מתשלום דמי ביטוח מקצבת הזקנה ינוכה דמי ביטוח בריאות.	כנייל	כנייל
16.4	מבוטח החייב בעצמו בתשלום דמי ביטוח והגיע לגיל 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה ומקבל קצבת זקנה	2(ב) (עמ' 1192)	ישלם לענף נפגעי עבודה ומס מקביל. ינוכה מקצבת הזקנה דמי ביטוח בריאות	כנייל	כנייל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
16.5	אדם שביום עליתו ארצה - בגיל 60 שנה בגבר, ו-55 באישה ואינו עובד	סי'240(ו) (עמ' 54)	אינו מבוטח גם אם יש לו הכנסות ממקורות שאינם מעבודה. ישלם דמי ביטוח בריאות בעצמו.	כני"ל	כני"ל
16.6	א. מבוטח שאינו עובד בגיל 65 בגבר ובגיל 60 באישה ואינו מקבל קצבת זקנה.		ישלם בעצמו דמי ביטוח בריאות בלבד.	כני"ל	כני"ל
	ב. מבוטח שאינו עובד בגיל 65 בגבר ובגיל 60 באישה ויש לו קצבת זקנה.		ינוכה מקצבת הזקנה דמי ביטוח בריאות בלבד.		

17. חישוב דמי ביטוח למבוטחים בביטוח ברשות

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
17.1	מבוטח בביטוח ברשות, נפרדת מבעלה, אלמנה בת-קצבה, מתושב ישראל שאינו אזרח ישראלי, והוא בשירות דיפלומטי של מדינה זרה (הודעה תוך שנה מהתאריך בו החל לכהן בישראל) על פי בקשתו בכתב.	תקנות ביטוח ברשות ת"2 (עמ' 368) ת"3 (עמ' 369) ת"13(ב) (עמ' 376)	משלם לפי הכנסותיו כמבוטח ברשות עפ"י הצהרותיו המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה לפי דין וחשבון שיגיש המבוטח עד 31 באוקטובר בכל שנת כספים בעד שנת הכספים שקדמה לשנה השוטפת. פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות.		
17.2	עקרת בית מבוטחת ברשות	ת"9(א-ד) ביטוח ברשות (עמ' 372-3)	תשלם על בסיס הכנסותיה, או לפי הכנסות הבעל בשנה השוטפת. הכל לפי ההכנסה הגבוהה שביניהן. א. מחצית הכנסת הבעל החייבת בדמי ביטוח, ואם הכנסתו עלתה על המקסימום הקבוע לגביו בלוח י"א אזי על מחצית המקסימום. ב. אם הכנסת הבעל פחות מהמינימום הקבוע בפרט 4 של לוח י"א לחוק, או שאין לו הכנסה בכלל - תשלם האישה על בסיס המינימום בפרט 4 של לוח י"א לחוק. פטורה מתשלום דמי ביטוח בריאות.		

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
17.3	חייל בשירות חובה כל עוד אינו עובד, או עובד עצמאי, או שאינו לומד במוסד תורני או בישיבה בתקופת התנדבות לשירות סדיר.	תי 12 בתקנות ביטוח בריאות (עמ' 375)	דמי הביטוח השנתיים בשיעור 1% מסכום המינימום בפרט 3 של לוח י"א לחוק, וישולמו ע"י אוצר המדינה. פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות.		

18. מעמד מבוטחים באזור יהודה, שומרון ועזה - ישי"ע

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
18.1	תושב ישראלי העובד כשכיר באזור ישי"ע אצל מעביד שאינו תושב ישראלי		יסווג כלא עובד ולא עובד עצמאי ויחוייב מהכנסתו באותו סוג.		
18.2	תושבת ישראלית נשואה העובדת כשכירה באזור ישי"ע אצל מעביד שאינו תושב ישראלי.		תחשב כעקרת בית שאינה מבוטחת.		
18.3	עובד ישראלי המועסק ע"י מעביד ישראלי באזור ישי"ע		המעביד יחוייב בדמי ביטוח בעד עובדו ככל מעביד בתחום ישראל.		
18.4	עובד לא ישראלי המועסק ע"י מעביד ישראלי באזור ישי"ע		לא מבוטח.		
18.5	תושב מזרח ירושלים שהוא בעל נתינות ישראלית המעסיק עובדים ישראלים באזור ישי"ע		ישלם ככל מעביד ישראלי.		
18.6	תושב מזרח ירושלים המעסיק עובדים תושבי ישי"ע, באזור ישי"ע		העובדים אינם מבוטחים.		
18.7	תושב האזור כאמור בתקנות עובד כעצמאי בישראל		משלם כמו עובד עצמאי ישראלי		

1. עפ"י תקנות הביטוח הלאומי (תחולח לגבי סוגים מיוחדים של מבוטחים) התשמ"ז 1987/ (עמ' 1063 בחוק) וכן תקנות הביטוח הלאומי (זכויות וחובות לפי חוק הביטוח הלאומי לשאינם תושבי ישראל) - התשמ"ז-1987 (עמ' 1081). כמו כן ראה חוזר ביטוח 1020 מ-20.8.96. כמו כן ראה סעיף 378 (עמ' 85 בספר החוקים).

19. סוגים של אנשים הפטורים כליל בעד עצמם מתשלום דמי ביטוח¹

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	תקופת הפטור
19.1	עובד שנמצא בתקופה שבעדו משתלמות גמלאות מסויימות	ס'351(א) (עמ' 77)	ינוכו מגמלאות אלה דמי ביטוח בריאות בשיעורים שנקבעו מהגמלאות.	תקופה שבה משתלמים דמי פגיעה, דמי לידה או תשלומים בקשר לשיקום הניתן לפי סעיף 88.
19.2	מקבל קצבת נכות מעבודה או נכות כללית	ס'351(ד) (עמ' 78)	אם אין לו כל הכנסה אחרת, ינוכה דמי ביטוח בריאות אחיד בלי קשר לגובה הגמלה.	בעד הזמן שבעדו מגיעה למבוטח קצבת נכות לפי פרק ה' או פרק ט'.
19.3	מקבל קצבת נכות מעבודה או נכות כללית 100% לצמיתות	ס'351(ו) (עמ' 78)	אף גם אם יש לו הכנסה אחרת, ינוכה דמי ביטוח בריאות אחיד בלי שום קשר לגובה הגמלה.	
19.4	מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי והוא בחזקת תלוי	ס'351(ו) (2) (עמ' 78)	הפטור הוא בחזקת תלוי לפי סעיף 247(3) שמשלמת בעדה קצבת שאירים או תוספת לקצבת זקנה שטרם הגיעה לגיל 65 והכנסתה אינה עולה על הסכום המתקבל לפי פרט 1 בלוח י"א. פטור מדמי ביטוח בריאות.	
		ס'351(ו) (עמ' 78)	הפטור תלוי לפי סעיף 130 שאינו מסוגל לכלכל את עצמו ומקבל קצבת תלויים לעניין פגיעה בעבודה. פטור מדמי ביטוח בריאות.	
19.5	מבוטח הנמצא בזמן שבעדו מגיעה לעובד תמורת דמי פגיעה	ס'351(ה) (עמ' 78)	פטור מתשלום דמי ביטוח, אלא מהסכום העודף על הסכום שהיה משתלם לו כדמי פגיעה אילו לא היה מקבל דמי פגיעה. דמי ביטוח בריאות ינוכו מהגמלה.	
19.6	מקבל גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה תשמ"א-1980	ס'351(ז) (עמ' 78)	בתנאי שאין לו הכנסה אחרת באותה תקופה. דמי ביטוח בריאות ינוכו מהקצבה	בפרק הזמן שבעדה משתלמת גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה.

1. לסוגים מסויימים כפי שיפורט קיים חובת ניכוי דמי ביטוח בריאות מגמלאות.

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	תקופת הפטור
19.7	מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	ס'351(א) (עמ' 78)	שהכנסתו אינה עולה על המינימום בפרט 3 בלוח י"א לחוק אם הוא מקבל גמלה או תגמול כאמור בסעיף 350 לחוק למעט דמי אבטלה בעד חודש מלא.	בתקופה שבעדה קיבל גמלה או תגמול.
			נכה לפי פרק ו'2 והכנסתו אינה עולה על המינימום האמור בלוח י"א לחוק. בעד תקופה של 90 ימים לפני היום הקובע. פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות.	בעד התקופה שתחילתה תשעים ימים לפני התאריך הקובע כמשמעותו בסעיף 195.
19.8	תושב ישראל שעלה לפי חוק השבות התש"י-1950	ס'351(יא) (2) (עמ' 78)	אם הוא אינו עובד ואינו עובד עצמאי והכנסתו בשנת המס או בחלק ממנה אינה עולה על המינימום האמור בפרט 3 בלוח י"א לחוק. פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות.	בעד תקופה שעד 12 חודשיים מיום עליתו לארץ.
19.9	מבוטח שנפטר	ס' 363 (עמ' 81)	נפטר מבלי שתהיה קיימת מכוחו זכאות לגמלת שאירים או תלויים.	אין המוסד זכאי לגבות כל חוב של דמי ביטוח שהמבוטח חייב בהם בעד עצמו.
19.10	עציר במאסר בישראל עד שנה אחת.	ת'3(א) (אמד 949) ת'18(ב) ^d (עמ'1021)	הכנסותיו אינן עולות על המינימום לשנה כאמור בפרט 3 בלוח י"א לחוק. פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות	תקופה שאינה עולה על שנה.
19.11	עציר במאסר בחו"ל	ת'3(ב) (עמ' 949) (עמ' 876) ת'18(ב) (עמ'1021)		פטור לכל תקופת מעצרו/ מאסרו.
19.12	מבוטח שלא עבד מחמת מחלה, תאונה, שביתה או אבל במשפחה.	ת'11(א) ^d (עמ'1008)	בתנאי שלא קיבל מעמביד כל תשלום בעד התקופה שלא עבד מהסיבות האמורות בתקנה. פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות.	לתקופה שלא תעלה על שני חודשי עבודה בשנת כספים אחת. בתום התקופה החייב בתשלום (ראה מספר סודר 6.6).

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	תקופת הפטור
19.13	מתגייס שטרם מלאו לו 20 שנה בו ביום החל בשירות סדיר לפי חוק שירות הבטחון.	ת"א ^ד (עמ' 1008) ת"ג בתקנות פטור מתשלום למבוטח לעלייע ¹	אינו עובד, או אינו עובד ואינו עובד עצמאי והכנסתו אינה עולה על המינימום בפרט 3 בלוח י"א. פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות.	יהיה פטור מיום מלאו לו 18 שנים, תקופה עד 12 חודשים.

1. לעלייע - לא עובד ולא עובד עצמאי.

20. ביטוח מתנדבים

תקופת הפטור	שיטת החישוב הבסיסי	אסמכתא בחוק או תקנה	נושא	מספר סודי
	הגוף שאושר עפ"י התקנות פטור מתשלום דמי ביטוח. אוצר המדינה ישפה את המוסד עפ"י דרישתו בכל ההוצאות שנגרמו למוסד עקב תשלום גמלאות למתנדב אשר נפגע תוך כדי פעולת ההתנדבות ועקב פעולה זו.	ס' 295-287 (עמ' 65-63)	מתנדב, בפעל ללא שכר למען זולתו עפ"י התנאים שבפרק יג' ע"י מוסד מוכר עפ"י החוק.	20.1

21. ביטוח אישה נשואה - מקרים מיוחדים

מספר סדר	נושא	אסמכתא בחוק או בתקנה	חובת הביטוח במוסד
21.1	אישה נשואה, אישה ידועה בציבור, העובדת במשק ביתה ואינה עובדת שכירה או עובדת עצמאית	ס' 240 (עמ' 54)	לא מבוטחת במוסד, אולם זכאית לקבל מכח בעלה תוספת קצבת זקנה, קצבת שאירים, מענק לידה. מבוטחת בנכות מתוקף סעיף 195, זכאית לשירותים רפואיים מתוקף חוק בריאות ממלכתי. יכולה לבטח את עצמה בביטוח ברשות בתנאים מסויימים לפי תקנות ביטוח ברשות. מ-1.1.96 זכאית עקרת בית בגיל 65 לקצבת זקנה בסיסית עם 5 שנות תושבות לפני גיל 65.
21.2	אישה נשואה - עובדת עצמאית או בעלת עסק משותף עם בעלה או עובדת שכירה אצל בעלה.	ס' 1 לחוק (עמ' 2)	האישה תוכל להיות מבוטחת כעצמאית אם היא בעלת אותו מקצוע יחודי (כגון רואה חשבון, רופא, עו"ד) אחרת מבוטח כשכירה אצל בעלה.
21.3	אישה נשואה במושב חקלאי	ראה חוזר ביטוח מס' 1135	רואים אותה כעובדת עצמאית, אך היא רשאית לבקש הפסקת ביטוחה.
21.4	אישה נשואה בחופשה ללא תשלום השוהה בחו"ל מעל 6 חודשים.	תי20(א) ^d (עמ'1027)	תסווג כמבוטח תושב בחו"ל.
21.5	סטודנטית נשואה	ת' 19 (עמ'1021)	פטורה מתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות כסטודנט.
21.6	אישה נשואה שפרשה לקצבה לפני גיל הפרישה.		תשלום כמבוטחת כפנסיונרית בפרישה מוקדמת, אך פטורה מתשלום דמי ביטוח בריאות.
21.7	אישה העובדת בבית בניה, בנותיה וקרובי משפחה	חוזר ביטוח 1135	תחשב אך ורק אם הוכיחה שמתקיימים יחסי עובד-מעביד בינה ולבין קרובי המשפחה.
21.8	עקרת בית שהיא עגונה	ס' 1 (עמ' 3) ס'241(ב) (עמ' 54)	מבוטחת וחייבת בתשלום דמי ביטוח, הכל לפי עיסוקה.

22. עובדים ישראלים המבוטחים במסגרת אמנות בינלאומיות למניעת כפל דמי ביטוח¹

מספר סדר	תוקף מדינה שעמה נכרתה אמנה	עדכון האמנה לראשונה	חובת תשלום של דמי ביטוח של תושבי ישראל העובדים במדינה	עובד עצמאי בחו"ל
22.1	הממלכה המאוחדת של בריטניה ואירלנד הצפונית	1.11.57 2 1.4.84	ישולמו ע"י המעסיק הישראלי בישראל לפי חוקי המוסד למשך 24 חודשים עם אפשרות הארכה מעבר ל-24 חודשים ועד ל-5 שנים.	אם שילם דמי ביטוח לפי החוק פטור מתשלום בתקופה הזאת בארץ.
22.2	הולנד	1.11.63 2 1.9.85	ישולמו דמי ביטוח עבורו ע"י המעסיק הישראלי בישראל עד 24 חודשים. החל מהחודש ה-25 ישולמו דמי ביטוח בעבורו בהולנד. במקרים חריגים אפשר להאריך את תקופת התשלום עבר ל-24 חודשים.	כני"ל

¹ בהסתמך על חוזר ביטוח מסי 1055 מ-1.3.88.
² עדכון אחרון.

חובת תשלום של דמי ביטוח של תושבי ישראל העובדים במדינה.			עדכון האמנה לראשונה	תוקף מדינה שעמה נכרתה אמנה	מספר סודר
עובד עצמאי בח"ל	עובד שכיר שאינו מבוטח לפי סעיף 76	עובד שכיר מבוטח לפי סעיף 76			
ישלם דמי ביטוח בארץ עפ"י תקנה 20 ^d (עמ' 1027)	כנ"ל	ישולמו דמי ביטוח בעבורו ע"י המעסיק הישראלי בישראל עד 12 חודשים. מהחודש ה-13 ישולמו דמי הביטוח בצרפת במקרים חריגים אפשר להאריך את הבקשה מעבר ל-12 חודשים.	1.10.66	צרפת	22.3
כנ"ל	כנ"ל	כנ"ל	1.5.73	בלגיה	22.4
ישלם לפי החוק האוסטרי. פטור בארץ.	כנ"ל	עד 24 חודשים	1.12.74	אוסטריה	22.5
כנ"ל בגרמניה.	כנ"ל	אין הגבלת זמן	1.5.75	גרמניה	22.6
כנ"ל בשוודיה.	כנ"ל	עד 36 חודשים	1.7.83	שוודיה	22.7
כנ"ל בשוויץ.	כנ"ל	עד 24 חודשים	1.10.85	שוויץ	22.8
ישלם ד"ב בארץ עפ"י תקנה 20 ^d (עמ' 1027)	כנ"ל	עד 24 חודשים	21.11.89	איטליה	22.9
	כנ"ל.	עד 24 חודשים, בהסכמה הדדית עד לסיום העבודה.	1.4.96	דנמרק	22.10

23. חישוב דמי ביטוח למבוטחים אזרחי מדינות שעימן נכרתה אמנה בינלאומית והעובדים בישראל¹ (להלן אזרח זר)

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או בתקנה	חובת תשלום דמי הביטוח
23.1	עובד שאינו תושב ישראל והמועסק ע"י מעביד מאותה מדינת מוצא שעימה נכרתה האמנה.		ישולמו דמי ביטוח לפי החוק של מדינת המוצא אולם הוא יכול לשלם דמי ביטוח בעצמו בישראל לפי תקנה 1(4) ^א
23.2	אזרח זר העובד אצל מעביד ישראלי ונקבע שהוא תושב ישראל עפ"י פרק ב' לחוק.		ישולמו בעבורו דמי ביטוח כעובד עצמאי בישראל ויהיה פטור מתשלום דמי ביטוח בארץ מוצאו.
23.3	אזרח זר העובד אצל מעביד ישראלי ונקבע כי אינו תושב ישראל עפ"י פרק ב' לחוק		ישולמו דמי ביטוח בישראל ע"י המעביד הישראלי לענף נפגעי עבודה, אימהות ופשי"ר.
23.4	אזרח זר שהוא עובד עצמאי בישראל		ישלם דמי ביטוח כעובד עצמאי בישראל ויהיה פטור מתשלום דמי ביטוח בארץ מוצאו.
23.5	אזרח זר הנמצא בישראל והעובד בשירות דיפלומטי הקונסולרי, במפעלי תובלה ימית או אווירית.		ישולמו דמי ביטוח בארץ מוצאו ללא הגבלת זמן.

¹ בהסתמך על חוזר ביטוח מסי 1055 מ-1.3.88.

24. ענפי הביטוח בהם מבוטחים העובדים במסגרת אמנות בינלאומיות דו-צדדית למניעת כפל ד"ב
 מ - מבוטח

ענפי הביטוח						חמדינה שעימה נכרתה האמנה
אבטלה	ילדים	אימהות	נפגעי עבודה ומחלות מקצוע	נכות	זקנה ושאירים	
-	מ	מ	מ	-	מ	בריטניה
מ	מ	מ	מ	מ	מ	הולנד
-	מ	מ	מ	-	מ	צרפת
-	-	-	מ	-	מ	בלגיה
-	מ ¹	-	מ	מ	מ	אוסטריה
-	-	מ	מ	-	מ	גרמניה
מ	מ	מ	מ	מ	מ	שבדיה
-	-	-	-	מ	מ	שוויץ
-	-	-	-	-	-	איטליה ²
-	מ	מ	מ	מ	מ	דנמרק

1. סיוע משפטי.

2. ענפי הביטוח לא כלולים עדיין באמנה זו.

25. סוגי בני אדם שאינם עובדים ואינם מבוטחים לפי חוקי המוסד

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או בתקנה	חובת תשלום דמי הביטוח
24.1	אדם בגיל פרישה ואינו עובד חייב בדמי ביטוח בריאות.	ס' 240 (עמ' 54)	מי שנעשה תושב ישראל לראשונה בגיל 60 שנים בגבר ו-55 שנים באישה. פועל יוצא מסעיף 240.
24.2	תושב ישראל מתחת לגיל 18 ואינו עובד או אינו לומד בבית ספר מקצועי.		פועל יוצא מסעיף 240.
24.3	אישה נשואה או ידועה בציבור העובדת רק במשק ביתה, למעט עקרת בית שהיא עגונה.	ס' 241 (עמ' 54)	א. אישה נשואה שכן זוגה מבוטח לפי סימן ב' והיא עובדת במשק ביתה בלבד או שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית, אינה מבוטחת לפי פרק זה, על אף האמור בסעיף 240. אולם המוסד רשאי אם נתבקש לעשות כן לבטחה, או להפסיק ביטוחה לפי תנאים שנקבעו בתקנות. ב. סעיף (א) לא יחול על עקרת בית עגונה.
24.4	אלמנה בת קצבה	ס' 242 (עמ' 54)	אלמנה בת קצבה שאינה עובדת או עובדת עצמאית ומגיעה לה קצבה לפי סעיף 21 או לפי סעיף (1)76 עד (5), אינה מבוטחת למרות האמור בסעיף 240.
24.5	סוגים מיוחדים של לא מבוטחים	ס' 243 (עמ' 54)	השר רשאי לקבוע בתקנות סוגי בני אדם שעל אף האמור בסעיף 240 לא יהיו מבוטחים לפי פרק זה. אולם המוסד רשאי אם נתבקש לעשות כן, לבטח אדם מאלה או להפסיק ביטוחו לפי תנאים שנקבעו בתקנות.

חלק ב': הטלת מס

פרק ראשון: המקור

- מקורות הכנסה** מס הכנסה יחא משתלם, בכפוף להוראות פקודה זו, לכל שנת מס בשיעורים המפורטים להלן, על הכנסתו של אדם נצמחה, שהופקה, או שנתקבלה בישראל ממקורות אלה:
- (1) השתכרות או רווחה מכל עסק או משלח יד שעסקו בו תקופת זמן כלשהי, או מעסקה או מעסק אקראי בעל אופי מסחרי;
- (2) (א) השתכרות או רווח מעבודה; כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו, תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לרבות תשלומים בשל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד אך למעט תשלומים כאמור המותרים לעובד כהוצאה; שוויו של שימוש ברכב שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף; בין שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתן לאחר לטובתו;
- (ב) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע את שוויו של השימוש ברכב שהועמד כאמור לרשות העובד (22)
- (3) בטל (13)
- (4) דיבידנד, לרבות דיבידנד המשתלם מתוך רווחי הון של חברה, ריבית, הפרשי הצמדה או דמי נכיון; (22) **דיבידנד ריבית ופרשי הצמדה**
- (5) קיצבה, מלוג או אנונה; **גימלאות**

- (6) דמי שכירות, תמלוגים, דמי מפתח, פרמיות ורווחים אחרים **אחוזת בית וקרקע** שמקורם באחוזת-בית או בקרקע או בבנין תעשייתי; בנה אדם אחוזת-בית והשכירה וקיבל בעד ההשכרה דמי מפתח או פרמיה ואחר ההשכרה מכר אותה אחוזת-בית לאחר, במישרין או בעקיפים, על פי הסכם שנעשה בשעת ההשכרה או לפני כן, יראו את הקונה כאילו קיבל הוא ביום הקניה דמי מפתח או פרמיה באותו סכום; נעשתה הקניה תוך שנה לאחר ההשכרה יראו זאת כראיה לכאורה שאמנם היה הסכום כאמור;
- (7) השתכרות או רווח שמקורם בכל נכס שאינו אחוזת בית ולא קרקע ולא בנין תעשייתי; **נכסים אחרים**
- (8) השתכרות או רווח שמקורם בחקלאות, בעבודת אדמה, בייעור או בגידולי קרקע לרבות שוויה של תוצאת המתקבלת בשל השימוש בהון, בנכס בזרעים או בחיות-בית לצרכי מקורות ההכנסה האמורים בפסקה זו, ולרבות חלק ברווחים המתקבלים מן השימוש כאמור;
- (9) תמורה המתקבלת בעד מכירת פטנט או מדגם על ידי **פטנט זכות יוצרים** הממציא, או בעד מכירת זכות יוצרים על-ידי היוצר, אם הומצאה ההמצאה או נוצרה היצירה שלא בתחום עיסוקם הרגיל של הממציא או היוצר;
- (10) השתכרות או רווח מכל מקור אחר שאינו כלול בפסקאות (1) עד (9), אך לא הוצא מהם בפירוש ולא ניתן עליו פטור בפקודה זו או בכל דין אחר. **מקורות אחרים**

עמוד בספר החוקים

	א. <u>תקנות רישום</u>
486-481	תקנות בדבר רישום תשכ"ג-1963
	ב. <u>תקנות בדבר גבייה ממעבידים</u>
355	1. קביעת סיווג עובדים, תקנות 2.1 לצו בדבר סיווג מבוטחים
358-356	2. התוספת הראשונה של סיווג מבוטחים
94	3. לוח י - שיעורי דמי ביטוח (סעיפים 28, 337 עד 342 לחוק) בתת סעיפים המתאימים.
95	4. לוח י"א - הכנסת המקסימום והמינימום (סעיפים 345(ה) 348, 349) פרט 1 בלוח
917	5. דין וחשבון על שכר עובדיו - תקנות בדבר גביית דמי ביטוח סעיף 8
1002	6. דמי ביטוח שישלם העובד - תקנה 5 בהוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח
	ג. <u>תקנות בדבר דמי ביטוח בעד חברי אגודות שיתופיות וקיבוצים</u>
915-908	1. תקנות בדבר גביית דמי ביטוח תקנה 5-5ד', תקנה 6
920	2. תוספת ראשונה (תקנה 5ב) לוח א' ולוח ב'
	ד. <u>תקנות בדבר גבייה מעובדים עצמאיים</u>
355	1. צו בדבר סיווג עצמאיים. תקנה 3 לצו
359	2. התוספת השניה (סעיף 3) לסיווג המבוטחים
90	3. לוח א' - הכנסת מינימום חודשית לעובד עצמאי
94	4. לוח י" - שיעורי דמי ביטוח (סעיפים 28, 337 עד 242 לחוק) בסעיפים המתאימים.

עמוד בספר החוקים

5. לוח י"א - הכנסת מקסימום (סעיפים 345(ה), 348, 349) פרט 2 בלוח.
95
6. צו שיעורים מופחתים של דמי ביטוח וראה גם ת'25א'
939
1037
7. בני אדם העובדים באותו מפעל או עסק - תקנה 24 בהוראות מיוחדות בדבר דמי ביטוח
1034
8. תקנות בדבר מקדמות (תשמ"ד-1984)
963-953
9. תקנות בדבר חישוב ממוצע של שעות עבודה של עובד עצמאי ושל הכנסתו התשמ"ה-1985
353
10. תקנות בדבר כללים לעיגול גמלאות הכנסה שנתית ודמי ביטוח תשמ"ה-1985
993
11. תקנות בדבר דינים וחשבונות של קבלנים
987
12. תקנות בדבר חישוב הפרשי דמי ביטוח וגימלאות בשל שומה סופית
970-965
- ה. תקנות בדבר גביה מלא עובד ולא עובד עצמאי
1. לוח י' לחוק שיעורי דמי ביטוח בסעיפים המתאימים
94
2. לוח י"א לחוק הכנסת מקסימום פרט 3
95
3. סיווג מבוטחים, תקנה 4
355
4. תוספת שלישית (סעיף 4)
360
5. תקנות בדבר גביית דמי ביטוח תקנה 2
906-902
- ו. ביטוח עובד במשק בית
1. תקופת תשלום דמי ביטוח בעד עובד במשק בית תקנה 1ב' בתקנות גביית דמי ביטוח
901
2. מועד תשלום לעובד במשק בית תקנה 2א'
907

עמוד בספר החוקים

1005-1004 3. דרכי חישוב דמי ביטוח לעובד במשק בית סעיף 8 בתקנות

4. פיגור בתשלום דמי ביטוח בעד עובד במשק בית סעיף 8א'

1005 לתקנות

380-367 ז. ביטוח ברשות תשל"ט-1979

367 הגדרות לסוגי מבוטחים שונים

הסוגים הרשומים למטה רשאים לבטח עצמם בביטוח ברשות:

368 1. עקרת בית תקנה 2

370 תקנה 4

369 2. אלמנת בת קצבה: תקנה 3

370 תקנה 4

370 3. נכה: תקנה 5

4. חייל בשירות סדיר שלא לפי התחייבות לשרות קבע:

375 תקנה 12

376 5. אנשים בשירות דיפלומטי של מדינה זרה: תקנה 13

1058-999 ח. הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח תשל"א-1971

כללי

1. חובת תשלום דמי ביטוח על סוגים מסויימים של עובדים -

999 תקנה 1

1000 2. חשוב הכנסה - תקנה 2

1001 3. תשלום מקדמות - תקנה 2א'

1001 4. מועדי תשלום - תקנה 2ב'

1002 5. הגשת דין וחשבון - תקנה 4

1002 6. דמי ביטוח שישלם העובד

סוגים מיוחדים בתקנות אלה:

1003	1. עובד בחופשה ללא תשלום - תקנה 6
1004-1003	2. עובד לשעה, עובד חלקי - תקנה 7
1005-1004	3. עובד במשק בית - תקנה 8, ראה סעיף יי כאן
1006	4. עובד אצל מעבידים שונים - תקנה 9
1014-1010	5. מבוטח שהוא גם עובד וגם עובד עצמאי - תקנה 13
1016-1014	6. עובד עצמאי שאין עיקר הכנסתו משכר - תקנה 14
1017-1016	7. עובד שאין עיקר הכנסתו משכר או שיש לו הכנסה מפנסיה - תקנה 15
1018	8. אלמנה המקבלת קצבה - תקנה 15א' ראה סעיף 21 כאן
1020-1018	9. מבוטח תושב בישוב חקלאי - תקנה 16
1021-1020	10. מבוטח נתמך מאת שירותי סעד - תקנה 17
1021	11. מבוטח אסיר ועציר - תקנה 18
1025-1021	12. מבוטח תלמיד - תקנה 19
1043-1038	ותוספת לתקנה 19
1026-1025	13. דמי ביטוח בעד מי שמצוי בהכשרה מקצועית - תקנה 19א'
1029-1027	14. מבוטח השוהה בחוץ לארץ - תקנות 20 ואילך
1030	15. עובד בחוץ לארץ ועובד בכלי שייט או טייס - תקנה 21
1034-1032	16. תחילת ביטוח ושינוי סוג - תקנה 23

ט. ביטוח סוגי חיילים

933-931	1. תקנות בדבר ביטוח חייל בשירות סדיר לפני התחייבות לשירות קבע התשכ"ה-1965

עמוד בספר החוקים

2. חיילים בשירות סדיר שלא לפי התחייבות לשירות קבע, ראה
ביטוח ברשות תקנה 12 375
- י. ביטוח מתנדבים**
1. זכויות מתנדבים פרק י"ג - הענקות סעיפים 287-292 65-63
2. ביטוח מתנדבים באזור מוחזק - תשל"ד-1974 1105
3. צו בדבר אישור סוגי מקרים של התנדבות מחוץ לארץ
התשמ"ז-1987 1103
- יא. פטור והנחות בדמי ביטוח**
1. הכנסות הפטורות מתשלום דמי ביטוח סעיף 350 לחוק 77
2. פטור מתשלום דמי ביטוח - סעיף 351 לחוק 78-77
3. תקנות בדבר הכנסות מסויימות - סעיף 352 79
4. תקנות בדבר תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח 948-945
5. פטור מתשלום דמי ביטוח למחוסר עבודה - תקנה 10
בהוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח 1007
6. הנחה בתשלום דמי ביטוח לעובד - תקנה 11 1008
- יב. תקנות בדבר סוגים מיוחדים של מבוטחים הגרים או עובדים
באזור** 1063
- יג. תקנות בדבר זכויות וחובות לשאינם תושבי ישראל התשמ"ז-1987** 1086-1081
- יד. חוקי גביית מס מקביל תשל"ג-1973** 1247-1191
1. דרכי גבייה ותשלום מס מקביל (תקנה 2) 1193-1192
2. תשלום מס מקביל לגבי עובד במשק בית 1205

עמוד בספר החוקים

1217	החזר מס מקביל למעבידים	.3
1207	שיעור מוקטן של מס מקביל	.4
1209	שיעורים מופחתים של מס מקביל (תיקון מס' 4) תשנ"ז-1987	.5
1211	הוראות לגבי אסיר/עציר, תלמיד מצוי בהכשרה מקצועית התשמ"ד-1984	.6
1221	פטור מתשלום מס מקביל התשמ"ה-1984	.7

טו. חוק ביטוח בריאות ותקנותיו

1552	חובת רישום בקופת חולים - ס' 4	.1
1557	חובת תשלום דמי ביטוח בריאות - ס' 14	.2

ניתן להזמין פרסומים במוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון,
שד' ויצמן 13, ירושלים 91809, טל. (02)6709579